

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข่าวสารต่าง ๆ ในโลกทุกวันนี้เกิดขึ้นมากมาย เช่นเดียวกับที่สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ก็เติบโตอย่างรวดเร็ว นักหนังสือพิมพ์ในฐานะที่ทำหน้าที่ผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) จำเป็นต้องทำหน้าที่คัดเลือกรายการข่าวสารที่มีคุณค่า รวมทั้งนำเสนอข่าวสารในรูปแบบที่น่าอ่านและชวนติดตาม ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบสัญลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษในบทความต่อไปนี้ จะกล่าวถึงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทั้งรูปแบบสัญลักษณ์และเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์
3. แนวคิดเกี่ยวกับหน้าแรกของหนังสือพิมพ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์คือสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่รู้จักกันดี และถือกำเนิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการบอกข่าว เมื่อเอ่ยถึงหนังสือพิมพ์คนส่วนใหญ่รู้จักกันว่าคืออะไร อีกทั้งยังมีผู้ให้คำนิยามหนังสือพิมพ์ไว้มากมาย แตกต่างกันไปบ้างหรือคล้ายกันบ้าง ดังเขาได้ดังนี้

CATER V. GOOD กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกมาตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดาษใหญ่ จำนวนหลายแผ่นพับได้ มีจุดมุ่งหมายในการเสนอข่าวสารและสิ่งที่สนใจทั่วไป¹

JULIAN ADAMS กล่าวว่า หนังสือพิมพ์รายวันคือหนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน ส่วนใหญ่พิมพ์ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ลงข่าวทุกชนิด เช่น ข่าวธุรกิจ ข่าวในประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง เป็นต้น โดยที่ข่าวนั้นจะต้องเป็นข่าวสด และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้นหรืออย่างช้าไม่เกิน 2-3 วัน²

SAMMUEL BECKOFF เห็นว่า หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์ทางสื่อมวลชนประเภทตีพิมพ์ออกจำหน่ายเป็นประจำและสม่ำเสมอ

DUANE BRADLEY กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ คือการรวบรวมข่าวสารความบันเทิงพิมพ์บนกระดาษราคาถูก โดยอาจพิมพ์เป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน หนังสือพิมพ์จะลำเลียงไปทันทีที่ฉบับใหม่ปรากฏออกมาทันที³

สัทภิญญา ตีระวนิช อธิบายว่า หนังสือพิมพ์เป็นหนังสือบอกข่าว หมายรวมถึงแต่หนังสือข่าวฉบับย่อย ๆ ทำด้วยฝีมือของคนเพียง 2-3 คน ไปถึงหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่ออกในเมืองใหญ่ ๆ มีคนงานเป็นร้อยเป็นพันคน หนังสือพิมพ์อาจจะออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ หนังสือพิมพ์ประกอบด้วยตัวพิมพ์ หมึกพิมพ์ และกระดาษ⁴

¹Cater V. Good, Dictionary of Education (London : Mc Graw Hill, 1956), p.637

²Julian Adams, Press Time 2nd ed. (New York : Prentice Hall, 1959), p.29

³Duane Bradley, The Newspaper - Its Place In a Democracy (Princeton : D. Van Nostrand), p.11

⁴สัทภิญญา ตีระวนิช, ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (2325-2475) (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 1.

พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2484 มาตรา 4 นิยามว่า หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน่ายเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม^๕

โดยสรุปแล้ว หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง สิ่งสิ่งพิมพ์ที่มีชื่อเดียวกันออกเป็นประจำทุกวัน มีขนาดใหญ่หรือขนาดใกล้เคียงหลาย ๆ แผ่น โดยไม่มีการเย็บกลาง นำเสนอข่าวทั่ว ๆ ไปทุกประเภท หรืออาจแยกเฉพาะประเภทตามแต่นโยบายที่ได้ประกาศไว้

วิวัฒนาการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย (เน้นด้านรูปลักษณะและเนื้อหาทั่วไป)

หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยถือกำเนิดขึ้นมาเพียงร้อยกว่าปี สรุปวิวัฒนาการหนังสือพิมพ์ โดยเน้นรูปลักษณะและเนื้อหาทั่วไปได้ดังนี้

รัชกาลที่ 3 กำเนิดหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย หนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับแรกที่ได้ถือกำเนิดขึ้นมา คือ บางกอกเรคคอร์ดเดอร์ (Bangkok Recorder) ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2387 โดยหมอบรัดเลย์เป็นผู้ริเริ่ม บางกอกเรคคอร์ดเดอร์เป็นหนังสือพิมพ์รายปักษ์ ใช้กระดาษพิมพ์ขนาด 8 หน้ายกเท่ากับหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ในปัจจุบัน บรรจุข้อคิดเห็น ความรู้ ข่าว สินค้าจากตลาด^๖ หนังสือพิมพ์ฉบับแรกนี้ดำเนินงานโดยชาวตะวันตกทั้งสิ้น ไม่ปรากฏบรรณาธิการชัดเจน จำหน่ายได้ปีเดียวก็เลิกกันไป

หนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่งซึ่งออกในสมัยรัชกาลที่ 3 ก็คือ Bangkok Calendar โดยมีนายแพทย์จันทเล (John Hassett Chandler, M.D.) เป็นบรรณาธิการ ออกมาได้เพียง 3 ปีก็ต้องเลิกไป (2390-2393)

^๕ ครุณี หิรัญรักษ์, การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 1

^๖ เสลา เชาวรุจิ, หนังสือพิมพ์ไทย (อัครสาเนา) หน้า 9

รัชกาลที่ 4 เริ่มต้นหนังสือพิมพ์โดยคนไทย⁷ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(ร.4) ขึ้นครองราชย์ ได้โปรดเกล้าพิมพ์หนังสือ ราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 15 มีนาคม 2401 เป็นหนังสือพิมพ์แจ้งข่าวราชการที่ไม่มีกำหนดออกที่แน่นอน ออกมาได้เพียงปีเดียวก็ล้มเลิกไป มาเริ่มอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2417 โดยออกเป็นรายสัปดาห์

พ.ศ.2402 หมอบรัดเลย์เริ่มมีบทบาทต่อวงการหนังสือพิมพ์อีกครั้ง โดยนำ Bangkok Calendar ของหมอจินตเลมาจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ ออกเป็นรายปี และในปีพ.ศ.2407⁸ ก็ออกบางกอกรีคอร์เดอร์ฉบับภาษาไทย ลักษณะเป็นจดหมายเหตุ ออกปีละ 4 ใบหรือ 8 หน้า ไม่มีปก ตีพิมพ์ครั้งละ 300 ฉบับ และออกฉบับภาษาอังกฤษในพ.ศ. 2408 เป็นรายสัปดาห์ แต่ยกเลิกไปทั้ง 2 ฉบับเมื่อพ.ศ.2410 ส่วน Bangkok Calendar ยกเลิกในปี 2416

นอกจากนี้ในสมัยรัชกาลที่ 4 ยังมีหนังสือพิมพ์อื่น ๆ อีกล้วนเป็นภาษาอังกฤษด้วยกันทั้งสิ้น เช่น Siam Times Weekly, Bangkok Press เป็นต้น

รัชกาลที่ 5 - เริ่มเปิดประกวดการหนังสือพิมพ์ ในสมัยรัชกาลที่ 5 วงการหนังสือพิมพ์เริ่มต้นตัวกันมากขึ้น มีการออกหนังสือพิมพ์ทั้งฝรั่ง จีน อังกฤษ โดยมีวารสาร 47 ฉบับ หนังสือพิมพ์รายวัน 17 ฉบับ หนังสือพิมพ์ที่ออกส่วนใหญ่เป็นประเภทจดหมายเหตุและวารสาร ข่าวสดจึงมีน้อยหรือไม่มีเลย ในยุคต้นรัชกาลเป็นหนังสือพิมพ์ฝรั่งแทบทั้งสิ้น เช่น Bangkok Daily Advertiser, Siam Weekly Adventure, Siam Repository เป็นต้น โดยเน้นข่าวสดและโฆษณา⁹

หนังสือพิมพ์ที่ออกเผยแพร่ในรัชกาลที่ 5 มีหลายฉบับที่เป็นการริเริ่มของวงการหนังสือพิมพ์ไทย ดังต่อไปนี้

* ปีกำเนิดของบางกอกรีคอร์เดอร์ฉบับภาษาไทยมีข้อขัดแย้งกันหลายแห่ง ศึกษารายละเอียดได้จาก สุกัญญา ตีระวนิช, ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย ภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (พศ.2325-2475), หน้า 8-25.

⁷ สุกัญญา ตีระวนิช, ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบบสมบูรณาญาสิทธิราช (2325-2475) หน้า 8-25.

⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 66.

ครุโฆวาท (2417-2418) เป็นหนังสือพิมพ์ที่ออกโดยคนไทยเป็นครั้งแรก มีพระองค์เจ้าเกษมสันต์โสภาคย์เป็นผู้ริเริ่ม ออกเป็นรายสัปดาห์ มีขนาด 22x29.5 ซม. มีเพียง 2 คอลัมน์ ไม่มีภาพประกอบ และไม่มีพาดหัวข่าวคำโต ๆ⁹

ปี พ.ศ. 2418 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยฉบับแรกถือกำเนิดขึ้น คือ คีต-ข่าวราชการ (เดิมชื่อ คีต ต่อมาเปลี่ยนเป็น ข่าวราชการ แต่ได้เรียกรวมกัน) มีคนไทยเป็นเจ้าของและบรรณาธิการ โดยการริเริ่มของสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ ลักษณะขนาดหน้าพับแปด ออกวันละ 4 หน้าหรือน้อยกว่า เป็นแบบความเรียงทั้งหน้า ไม่ได้แยกคอลัมน์ ไม่มีภาพเขียน หรือโฆษณา¹⁰

ปี พ.ศ. 2450 มีหนังสือพิมพ์จีนฉบับแรก คือ จีนโนสยามวารศัพท์ มีอายุจนถึงปี 2473 ในสมัยรัชกาลที่ 6

ปลายสมัยรัชกาลที่ 5 ลักษณะหนังสือพิมพ์รายวันก็ยังมีโฆษณามาก แต่เพิ่มข่าวสดข่าวชาวบ้านมากขึ้นคละเคล้าไปกับการแสดงความเห็นต่าง ๆ แบ่งเป็นคอลัมน์ ขนาด และ ลักษณะก็คล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ปลายรัชกาลที่ 5 นี้เป็นต้นเค้าของสมัยรัชกาลที่ 6¹¹ บางฉบับก็ยั้งยืนมาจากสมัยรัชกาลที่ 5 เช่น จีนโนสยามวารศัพท์ คีต-ข่าวราชการ สาราราชฤทธิ์ กรุงเทพเฉลิมเมล์ หนังสือพิมพ์ไทย เป็นต้น สำหรับกรุงเทพเฉลิมเมล์เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีการตกแต่งแบบใหม่รายแรกและลงพิมพ์ข่าวหน้าแรก¹²

รัชกาลที่ 6 - ยุคทองของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในสมัยรัชกาลที่ 6 กิจการทางด้านหนังสือพิมพ์มีความเจริญก้าวหน้ามาก มีหนังสือพิมพ์ที่ออกปลายสมัยรัชกาลที่ 5 และสามารถอยู่ถึงรัชกาลที่ 6 ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทย กรุงเทพเฉลิมเมล์ และจีนโนสยามวารศัพท์ เป็นต้น นอกจากนี้มีหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยอื่น ๆ อีก เช่น ทวีปัญญา สยามสมัย คุณิศมิตไทย สยามราชฤทธิ์ บางกอกการเมือง ฯลฯ ในบรรดาหนังสือพิมพ์เหล่านี้มีบางกอกการเมืองที่

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 33-68.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 39-41.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 63.

¹² สุภัทญา สุดบรรทัด, "การหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย," ใน วิวัฒนาการสื่อมวลชนไทย (กทม. : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า 8.

เริ่มจัดรูปเล่ม คอลัมน์ และรูปร่างเค้าโครงตามแบบอย่างหนังสือพิมพ์ในยุโรปอเมริกาเป็นครั้งแรก คือ มีการพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรองที่มีความสำคัญลดหลั่นกันลงมาเป็นลำดับ¹³

หนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 6 มีรูปลักษณ์ดังนี้¹⁴

1. ขนาดรูปเล่มเป็นแบบหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศ คือ เป็น 4 หน้ายกขนาดใหญ่ มีจำนวนหน้าตั้งแต่ 6-16 หน้า แต่ละหน้าแบ่งเป็นตอนหรือคอลัมน์
2. ช่วงปลายสมัยรัชกาลที่ 5 ถึงต้นรัชกาลที่ 6 มีการจัดหน้าแรกเป็นโฆษณาสินค้าทั้งหมด หน้าต่อไปเป็นข่าวปนกับโฆษณาและเนื้อหาอื่น โดยไม่มีการแบ่งหน้าเป็นสัดส่วน
3. หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 6 เริ่มนำรูปภาพประกอบข่าวไว้หลายฉบับ มีการใช้ภาพถ่ายอย่างกว้างขวาง ภาพการ์ตูนลายเส้น โดยเฉพาะภาพล้อการเมืองที่นิยมกันมาก
4. เนื้อหาในหนังสือพิมพ์สมัยนี้ส่วนใหญ่เป็นประเภทโฆษณาและบันเทิง-สัพพัญญู โดยเน้นโฆษณา แจ้งความของโรงละครภาพยนตร์ และนวนิยายพงศาวดารจีน หรือเรื่องแปลจากต่างประเทศ ข่าวที่น่าสนใจมีทั้งข่าวราชสำนัก ข่าวต่างประเทศ ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวอื่นทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด

ข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่ง คือ การเรียกความสนใจของผู้อ่านในยุคนั้นที่เนื้อหามากกว่าวิธีการเขียนข่าวให้เร้าอารมณ์ ทั้งนี้เพราะยังเขียนแบบเรียงความ และแทรกความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอนไว้อยู่¹⁵ ที่สำคัญ คือ หนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชนอีกด้วย

รัชกาลที่ 7 ในสมัยนี้ เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งสำคัญของไทย ทำให้ประชาชนตื่นตัวในการรับข่าวสาร มีหนังสือพิมพ์ออกมามากมายถึง 55 ชื่อฉบับ¹⁶ รูปลักษณ์และเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในช่วงนี้มีดังต่อไปนี้¹⁷

1. ลักษณะรูปเล่มของหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 7 กลับไปมีขนาดแผ่นเล็กลง คือ

¹³ เสลา เรขะรุจิ, หนังสือพิมพ์ไทย, หน้า 162-163.

¹⁴ สุภาพรพร บัญสะอาด, ประวัติศาสตร์หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย, หน้า 36-55.

¹⁵ สุกัญญา สดขรรค์, วิวัฒนาการสื่อมวลชนไทย, หน้า 8

¹⁶ สุภาพพันธ์ บัญสะอาด, ประวัติศาสตร์หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย, หน้า 79-83.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 85.

ขนาด Tabloid มีจำนวนหน้าตั้งแต่ 8-30 หน้า

2. มีการพัฒนาด้านการเขียนข่าว โดยได้นำการเขียนวรรณำนำหน้าข่าวทุกชิ้น
3. มีการพาดหัวข่าวสำคัญในหน้าแรก เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์แต่ละ

ชื่อฉบับ

4. มีรูปภาพประกอบถึง 3 ประเภท คือ ภาพถ่าย ภาพล้อเลียน ภาพการ์ตูน
5. ข่าวที่ลงในหนังสือพิมพ์เป็นข่าวบันเทิงหรือข่าวเบาค่อนข้างมาก และมีการตีพิมพ์นวนิยายหรือเรื่องแปลมากด้วย เพราะประชาชนต้องการมากกว่าข่าวหนัก

ในรัชสมัยนี้ เริ่มมีการปิดหนังสือพิมพ์โดยคำสั่งจากทางราชการ ทั้งนี้เพราะอยู่ในช่วงที่ภาวะการเมืองในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงผกผันมาก เนื้อหาของข่าวจึงมีลักษณะเร้าอารมณ์มากขึ้น

รัชกาลที่ 8 จนถึงปัจจุบัน - ก้าวสู่ความเป็นอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 หนังสือพิมพ์ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการโฆษณาชวนเชื่อ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์จึงเบนไปสู่ความเพื่อฝัน หนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 8 จนถึงปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งด้านรูปแบบเนื้อหาและการดำเนินกิจการ มีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นมากมายจนนับไม่ถ้วน

ในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายโดยทั่วไปมีทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งมีขนาดฉบับเล็กกว่าหนังสือพิมพ์ของส่วนกลาง ออกรายหลาย ๆ วัน และเกือบทั้งหมดออกตามการออกสลากกินแบ่งของรัฐบาล¹⁸ สำหรับหนังสือพิมพ์ในส่วนกลางนั้นมียู่จำนวนมาก โดยทั่วไปเสนอข่าวเป็นหลัก นอกนั้นก็มียุทธวิจารณ์ สารคดี ความรู้ บันเทิง คอลัมน์เฉพาะ และโฆษณาสินค้าและบริการรวม ๆ กันอยู่ แนวโน้มเสนอข่าวบุคคลในสังคมกำลังกลายเป็นเนื้อหาหลักของหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งเรื่องเพศ¹⁹

นอกจากนี้ในปัจจุบันยังเกิดหนังสือพิมพ์เฉพาะวงการขึ้น ดังนี้

¹⁸ ชงชัย มหาไตรภพ, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ," วิทยานิพนธ์คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533), หน้า 7-8

¹⁹ เรื่องเดียวกัน

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ได้แก่ ข่าวพาณิชย์ ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการ ประชาชาติเศรษฐกิจ
เส้นทางเศรษฐกิจ วัฏจักร คู่แข่ง เป็นต้น

หนังสือพิมพ์กีฬา ได้แก่ สยามกีฬารายวัน กีฬารายวัน

หนังสือพิมพ์บันเทิง ได้แก่ อินไซด์ทีวี

ประเภทของหนังสือพิมพ์

การจำแนกประเภทของหนังสือพิมพ์นั้นมียุทธศาสตร์หลายวิธีการ แต่ที่นิยมกันมาก คือ การ
จำแนกตามลักษณะเนื้อหาเป็นสำคัญ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท²⁰ คือ

1. หนังสือพิมพ์เน้นคุณภาพ (Quality Newspaper) หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่เน้น
ข่าวหนัก (hard news) เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษา ข่าวประเภทนี้ผู้อ่าน
ต้องใช้ความรู้ในการทำความเข้าใจมาก ให้ผลตอบแทนกับผู้อ่านในระยะยาว (delayed
reward news) กล่าวคือ เป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจ วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น
รูปแบบในการจัดหน้าเป็นแบบเรียบ ๆ มีภาพประกอบไม่มากนัก ไม่ใช้สีอื่นนอกจากขาวดำ
ผู้อ่านจำกัดอยู่ในแวดวงของผู้มีระดับการศึกษาค่อนข้างสูง หนังสือพิมพ์ที่อยู่ในประเภทนี้ ได้แก่
สยามรัฐ มติชน Bangkok Post และ The Nation

2. หนังสือพิมพ์เน้นปริมาณ (Quantity Newspaper) มักเสนอข่าวประเภทข่าว
เบา เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวตื้นตื้นหาวาดเสียวสนุกสนาน และข่าวอื่น ๆ ที่ไม่หนักเกินไป
เสนอเนื้อหาสาระที่คนอ่านได้ทุกระดับตั้งแต่มีการศึกษาน้อยจนถึงผู้มีการศึกษาสูง ให้ความรู้สึก
ทางฉันทน์ใจทันที (Immediately reward news) รูปแบบการจัดหน้าประกอบด้วยภาพหัว
ข่าวใหญ่หลาย ๆ อัน มีภาพประกอบหลายภาพ ทั้งที่เป็นภาพประกอบข่าวและภาพข่าว มีการ
ใช้สีอื่น ๆ นอกจากขาวดำเข้าประกอบในหน้าด้วย เช่น สีเขียว แสด ชมพู มีขุดจำหน่าย
สูง หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด ดาวสยาม

²⁰ พีระ จิตรโสภณ, "ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์" ใน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์
หน่วยที่ 3 (เนนทบุรี่ : สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532), หน้า 191-193.

3. หนังสือพิมพ์ถึงคุณภาพและปริมาณ เป็น หนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณ โดยหน้าแรกมีลักษณะคล้ายหนังสือพิมพ์ปริมาณทั่วไป คือ มีสีสัน มีรูปภาพประกอบหลายภาพ มีพาดหัวขนาดใหญ่ เสนอข่าวเบาเร้าอารมณ์ เช่น ข่าวอาชญากรรม แต่เนื้อหาภายในเล่มมีสาระค่อนข้างหนักต้องใช้ความรู้ความคิด และให้สาระหนักกว่าหนังสือพิมพ์ปริมาณ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ได้แก่ แนวหน้า บ้านเมือง เดลิเมล์เรอร์

หนังสือพิมพ์รายวันระดับชาติของไทยในปัจจุบันมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ที่ได้นำเสนอข่าวสารทั่ว ๆ ไปนั้น มีอยู่ 11 ชื่อฉบับ ดังนี้

ข่าวสด เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดในเครือข่าวของมติชน แต่ได้แยกคณะผู้บริหารงานออกไป ภายใต้ชื่อ "บริษัทโคมคำ จำกัด" โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2533 ก่อนหน้านั้นหนังสือพิมพ์ข่าวสดเคยตีพิมพ์จำหน่ายมาก่อน โดยพิมพ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2524 มีบริษัทกูรีเป็นเจ้าของ เน้นเนื้อหาที่เป็นข่าวเบา คือ ข่าวอาชญากรรม ข่าวชาวบ้าน ข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์ข่าวสดภายใต้การบริหารของบริษัทกูรีตีพิมพ์จนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน 2534 ก็ได้เลิกพิมพ์ไป มีนายปรเมศวร์ วัชรปาณเป็นบรรณาธิการคนสุดท้าย

ข่าวสดหยุดตีพิมพ์ประมาณ 15 วัน และเริ่มใหม่ในวันที่ 1 ธันวาคม 2533 มีบริษัทโคมคำเป็นเจ้าของ โดยการนำหนังสือพิมพ์ข่าวสดรวมกับหนังสือพิมพ์สปอร์ตนิวส์เป็นฉบับใหม่ใช้ชื่อว่า "ข่าวสดสปอร์ตนิวส์" มีนายลิขิต จงสกุลเป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา และเริ่มนับฉบับที่พิมพ์และปีที่พิมพ์ขึ้นใหม่ หัวหนังสือ "ข่าวสดสปอร์ตนิวส์" ใช้เฉพาะในระยะแรกเท่านั้น ต่อมาได้ตัดคำว่า "สปอร์ตนิวส์" ออก เหลือเพียง "ข่าวสด" เช่นเดิม

ข่าวสดฉบับปรับปรุงใหม่คงเน้นเนื้อหาข่าวเบาเป็นหลัก รวมทั้งข่าวกีฬาที่ตีพิมพ์ในหน้าสุดท้ายและหน้าใน มีการใช้สีสันทั้งหน้าหนึ่งและหน้าใน เน้นข่าวบันเทิงเป็นหลัก เพื่อให้เหมาะสมกับบทโฆษณาใหม่ว่า "หนังสือพิมพ์ชาวบ้านเพื่อชาวบ้านของประเทศ"

บริษัทโคมคำ จำกัด ตั้งอยู่ที่ 12 ถ.เทศบาลนฤบาล ประชาานิเวศน์ จตุจักร กรุงเทพฯ

ดาวสยาม เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นสีสันในหน้าแรก ตีพิมพ์จำหน่ายครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2517 ในระยะแรกมีคอลัมน์สี่คอลัมน์ที่ก่อให้เกิดยอดขายของหนังสือพิมพ์คือ "กระแซ่" มีวิธีการเขียนที่ก้าวร้าวและโจมตีบุคคลทั้งนักการเมืองผู้มีชื่อเสียงอื่น ๆ

เมื่อหนังสือพิมพ์ปรับราคาเป็น 5 บาท มีดาวสยามเพียงฉบับเดียวที่จำหน่ายในราคา 4 บาท แต่ได้พิมพ์สีสันทั้งในหน้าแรกและหน้าบันเทิง

ดาวสยามมีเอกลักษณ์ในการเสนอข่าวหน้าหนึ่งที่น่าหนักเรื่องการเมืองและ อาชญากรรมมากเป็นพิเศษ ลีลาการเขียนมีลีลา ผู้อ่านส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าดาวสยามจัดอยู่ในหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณก็ตาม แต่การเสนอข่าว (โดยเฉพาะข่าว สำคัญเกี่ยวกับการบ้านการเมือง เช่น เชื้อน้ำโจน) ดาวสยามก็ได้เสนอข่าวโดยให้ข้อมูลแก่ ผู้อ่านสองด้านตามหน้าที่ของสื่อมวลชนที่²¹

สำนักงานหนังสือพิมพ์ดาวสยามตั้งอยู่ที่ 80 อาคาร 4 ถ.ราชดำเนินกลาง กทม.

เคลนิวัส ออกพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในวันที่ 28 มีนาคม 2507 จากการรวมตัวของ ทีมงานเคลนิวัสรายวันและเคลนิวัสจันทร์ ซึ่งถูกปิดในสมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ โดย ใช้ชื่อใหม่ว่า "แนวหน้าแห่งยุคเคลนิวัส" มีนายประพันธ์ เทตระกุลเป็นบรรณาธิการ ต่อมาได้ ตัดออกเหลือเพียง "เคลนิวัส"

เคลนิวัสเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีผู้อ่านนิยมมากรองจากไทยรัฐ เน้นการเสนอข่าวอาชญากรรม ข่าวสังคม และข่าวสนองอารมณ์มากกว่าข่าวการเมือง รูปแบบคล้ายไทยรัฐ คือ มีพาดหัวข่าว ให้เด่นเด่นเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน และตีพิมพ์เนื้อที่ของนวนิยายที่นำมาสร้างเป็นละคร โทรทัศน์ไว้มาก มุ่งเอาใจตลาดให้ได้ผลทางด้านการค้ามากกว่าอย่างอื่น เคลนิวัสตีพิมพ์ภาพสี ไว้หน้าใน คือ หน้าบันเทิงและหน้าสตรีด้วย นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์เด่น ๆ โดยเฉพาะ คอลัมน์ วิเคราะห์การเมืองต่างประเทศ²² บรรณาธิการคนปัจจุบัน คือ นายประชา เทตระกุล บริษัท สี่พระยาการพิมพ์เป็นเจ้าของ

บริษัทสี่พระยาการพิมพ์ตั้งอยู่ที่ 1/4 ถ.วิภาวดีรังสิต คอนเมือง กทม.

เคลมิเรอร์²³ เป็นหนังสือพิมพ์ที่รู้จักกันดีว่าเป็นกระบอกเสียงของนายสมัคร สุนทรเวช กับพรรคประชาธิปัตย์ วางจำหน่ายครั้งแรกในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2521 โดยใช้ชื่อว่า

²¹จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธ์, ภาษากับมวลชน : วิวัฒนาการของภาษา เพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย (กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่งานวิจัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 175.

²² รจิตลักษณ์ แสงอุไร, ระบบสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ,

²³พรศักดิ์ เหล่ากิจไพศาล, "ตำนานเคลมิเรอร์," สื่อมวลชนปริทัศน์ 9 (มกราคม 2531): 61-67.

โทษวิรัตน์ (ฉบับเคลิมิเรอร์) เนื่องจากอยู่ในช่วงของการขอหัว "เคลิมิเรอร์" จึงได้ใช้ชื่อโทษวิรัตน์ ของนายจำเนียร ไตรวิรัตน์ บรรณาธิการในช่วงนั้น หลังจากนั้นเพียง 1 เดือนจึงได้ตัดออกเหลือเพียง "เคลิมิเรอร์"

แม้ว่าเคลิมิเรอร์เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวที่ประกาศตนอย่างชัดเจนว่าฝักใฝ่พรรคประชาธิปัตย์ แต่ก็เป็นที่นิยมแพร่หลาย เนื่องจากนักการเมืองที่มีชื่อเสียงอย่างสมัคร สุนทรเวช เป็นคอลัมนิสต์เขียนประจำในคอลัมน์ "มุมน้ำเงิน" จนเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นแฟนประจำร้อยละ 70 เพราะความนิยมชมชอบในตัวนายสมัคร สุนทรเวชก็ได้ ด้วยเหตุนี้แม้หนังสือพิมพ์ได้มีการประกาศขึ้นราคาเป็นเล่มละ 5 บาท ก่อนหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ จึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก และไม่มีการลดยอดพิมพ์แต่อย่างใด

เคลิมิเรอร์เน้นการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจและการเมืองมากเป็นพิเศษ และลดข่าวอาชญากรรมให้น้อยลง ซึ่งบรรณาธิการ คือ อ่ำพล บุญญาภิธานได้ให้เหตุผลว่า "เพราะเครื่องไม้เครื่องมือในการทำข่าวประเภทนี้ของเราคือยกว่าฉบับอื่น และเราเห็นว่า ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจ เป็นที่ต้องการและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่า"

เจ้าของผู้บริหารเคลิมิเรอร์ในปัจจุบัน คือ บริษัทเคลิมิเรอร์จำกัด ตั้งอยู่ที่ 57/1 ซ.124 ถ.ลาดพร้าว บางกะปิ กทม.10310

โทษรัฐ²⁴ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีออกจำหน่ายสูงสุดในประเทศ เริ่มพิมพ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2492 โดธใช้ชื่อว่า ข่าวภาพ ตีพิมพ์เป็นรายสัปดาห์ ออกจำหน่ายทุกวันศุกร์ มีนายกำพล วัชรพล เป็นเจ้าของ และได้รับการตอบรับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี เพราะพาดหัวข่าวที่เน้นเร้าอารมณ์ จึงได้เพิ่มเป็นสัปดาห์ละ 2 ฉบับและรายวัน จนถึงปี 2500 ก็ถูกสั่งปิดโดยคำสั่งของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

วันที่ 17 พฤษภาคม 2502 ทางคณะผู้บริหารได้ตกลงขอเช่าหัวหนังสือพิมพ์เสียงอ่างทอง ตีพิมพ์ขึ้นอีกครั้ง และได้รับการต้อนรับอีกเช่นเคย และในปี 2504 ได้มีการซื้อหัว "โทษรัฐ" ของพลอากาศเอกเฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร มาเก็บไว้ และเริ่มออกตีพิมพ์เป็นกรอบเช้าและกรอบบ่ายคู่กับเสียงอ่างทองในปีนั้นเอง ต่อมาเจ้าของ "เสียงอ่างทอง" ขอหัว

²⁴ สุเมธ วรรณพฤกษ์, "ตำนานหนังสือพิมพ์ไทย," สื่อมวลชนปริทัศน์ 6 (ตุลาคม - ธันวาคม 2529) : 79-89.

หนังสือพิมพ์คืน ทางบริษัทจึงได้ตีพิมพ์เฉพาะไทยรัฐตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2505

ปัจจุบัน ไทยรัฐ คงเน้นข่าวสารทุกประเภท ส่วนใหญ่เป็นข่าวเร้าอารมณ์ต่าง ๆ และมีคอลัมน์เสียดสีที่น่าสนใจหลายคน เช่น ได้ฝุ่น ชุ่ม หรือเปลว สีเงิน ไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดขายสูงเป็นอันดับหนึ่งจนถึงตีพิมพ์วันละ 6 กรอบ คือ กรุงเทพเช้า กรุงเทพบ่าย ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคอีสาน-ภาคเหนือตอนล่าง-ภาคตะวันออก

การบริหารงานของไทยรัฐ มีบริษัทวัชรพลเป็นเจ้าของ และมีนายไพฑูรย์ สุนทร เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาคนปัจจุบัน สำนักงานตั้งอยู่ที่ 1 ถ.วิภาวดีรังสิต กทม.10200

แนวหน้า หนังสือพิมพ์ฉบับปฐมฤกษ์ของแนวหน้าปรากฏโฉมในวันที่ 22 มีนาคม 2523 โดยความร่วมมือของกลุ่มนักหนังสือพิมพ์ที่เป็นนักเขียนคอลัมน์ประจำ 4 คน คือ นายชูพงศ์ มณีน้อย นายสุภาพ คลีชยาช นายเผด็จ ภูรีปฏิภาณ และนายประสงค์ ชนเศรษฐกร โดยซื้อหัวจากหนังสือพิมพ์ในอดีต แต่หมดอายุไปแล้ว จึงได้ไปดำเนินการต่ออายุและเริ่มผลิตหนังสือพิมพ์ขึ้นใหม่ ทุนในระยะแรกมีบริษัทบ้านเมืองการพิมพ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ต่อมากลางปี 2525 มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ นายวาริน พุทธิวิวงศ์ โดยมีบริษัทหนังสือพิมพ์แนวหน้าเป็นเจ้าของจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2533 แนวหน้าถูกสั่งปิดตามคำสั่ง พร.42 ด้วยข้อหาพาดหัวข่าวที่กระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับซาอุดีอาระเบีย ทำให้ต้องใช้หัว "เอกลักษณ์" ในช่วงระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน แต่คงเน้นคำว่า "แนวหน้า" ด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่กว่า

แนวหน้าเน้นข่าวทั่วไป กลุ่มผู้อ่าน คือชนชั้นกลางที่สนใจในเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงเน้นที่ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจเป็นหลัก ข่าวที่นำมาเสนอเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่มุ่งข่าวส่วนตัว แต่เสนอในด้านการทำงานหรือนโยบายการทำงานของบุคคลสำคัญมากกว่า²⁵

บรรณาธิการคนปัจจุบัน คือ นายวันชัย วงศ์มีชัย สำนักงานบริษัทแนวหน้าจำกัด ตั้งอยู่ที่ 96 หมู่ 7 ถ.วิภาวดีรังสิต บางเขน กทม.10210

²⁵ รัศมี อธิการรณพงศ์, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์," (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 188-190.

บ้านเมือง²⁶ ก่อกำเนิดขึ้นมาจากความพยายามของ นาสมานะ แพร่พันธ์ ซึ่งเคยออกหนังสือพิมพ์ ชาวสยามยุคบ้านเมืองราชวัน เมื่อปี 2514 โดยการซื้อหัวจากหนังสือพิมพ์ที่อ้างทอง ในขณะที่ได้ร่วมกันได้ก่อสร้างอาคารในที่ดินของนายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งเป็นประธานบริษัทจนถึงปัจจุบัน และตีพิมพ์หนังสือพิมพ์บ้านเมืองฉบับแรกภายใต้การบริหารงานของบริษัทบ้านเมืองการพิมพ์จำกัด

บ้านเมือง เป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวทั้งในและต่างประเทศ จัดเป็นประเภทกึ่งคุณภาพและกึ่งปริมาณ คือ ปริมาณเนื้อหาของข่าวการเมือง อาชญากรรม ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง มีปริมาณพอ ๆ กัน

จุดเด่นของบ้านเมืองอีกด้านคือ นโยบายที่มุ่งเสนอความรู้ในหน้าการศึกษา และเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับแรกที่เน้นและริเริ่มเสนอหน้าเด็กที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้พ่อแม่สามารถนำเข้ามาบ้านให้เด็กอ่านได้ จึงทำให้บ้านเมืองได้รับรางวัลดีเด่นในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ²⁷

สำนักงานบริษัทบ้านเมืองการพิมพ์จำกัด ตั้งอยู่ที่ 1 ซอยปลื้มมณี ถ.วิภาวดีรังสิต จตุจักร กทม.10900

มติชน²⁸ ออกเผยแพร่ครั้งแรกในวันที่ 9 มกราคม 2521 เน้นนโยบายเพื่อให้เป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพ และเสนอเนื้อหาแนวเดียวกับเนื้อหาของ รวมประชาชาติธุรกิจ ซึ่งมี การตีพิมพ์มาก่อนหน้าแล้ว แต่เดิมนั้นคณะผู้ก่อตั้งได้ตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ประชาชาติราชสีปคำ มาตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2516 มีการเปลี่ยนเจ้าของและชื่อหลายครั้ง เพราะคำสั่งทางการเมือง จนวันที่ 29 มกราคม 2520 คณะผู้จัดทำได้ออกหนังสือพิมพ์ชื่อว่า รวมประชาชาติธุรกิจ ปีต่อมาได้เปลี่ยนเป็น มติชน แทน

ในระยะแรก มติชนเน้นข่าวหนักเช่นเดียวกับสยามรัฐ มีลักษณะเป็นหนังสือพิมพ์

²⁶ สุเมธ วรรณพฤกษ์, "ตำนานหนังสือพิมพ์บ้านเมือง," สื่อมวลชนปริทัศน์ 7 (มีนาคม 2530) : 44-48

²⁷ จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธ์, ภาษากับมวลชน : วิทยาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย, หน้า 185-187.

²⁸ ธงชัย มหาไทรภพ, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ราชวันภาษาไทย 4 ฉบับ," หน้า 45-48.

คุณภาพเช่นกัน แต่ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้เบาขึ้น โดยเฉพาะในหน้าแรกมีการเสนอข่าว อาชญากรรม ข่าวประกวดนางงาม และจัดหน้าอย่างมีสีสัน บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ปัจจุบัน คือ นางสาว วิภา สุขกิจ ภาสใต้การบริหารงานของบริษัทมีชนจำกัค มีหนังสือใน เครื่องอีกหลายเล่ม คือ มติชนสุดสัปดาห์ ประชาชาติธุรกิจ มติชนเทคโนโลยี และศิลปะวัฒนธรรม เป็นต้น

ปัจจุบันบริษัทมีชนจำกัค ตั้งอยู่ที่ 12 เทศบาลนฤมาล จตุจักร กทม.10900

สยามรัฐ²⁰ ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ.2493 จากความร่วมมือของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และนายสละ ลิขิตกุล ในยุคแรก สยามรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ชาวบ้าน แต่มีจุดมุ่งหมายต่อต้านเผด็จการ เน้นเนื้อหาบทความส่งเสริมประชาธิปไตย ทำให้มีสมาชิกประจำ โดยไม่ต้องวางขาย เพราะมีสมาชิกรอรับหน้าโรงพิมพ์ทุกเช้า ทั้งนี้เพราะเน้นทั้ง การเมืองและนวนิยายเรื่องยาว ที่สำคัญคือ มีการต่อต้านเผด็จการอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการเสียดสีกฏอัยการศึกที่ทำให้มีการตรวจซื้อหนังสือพิมพ์ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยเฉพาะคอลัมน์ "ซอสสวนพลู" ของม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช หรือการแสดงความคิดเห็นอย่าง ตรงไปตรงมาผ่านบทบรรณาธิการ

ปัจจุบัน สยามรัฐคงเน้นนำเสนอข่าวคุณภาพหรือข่าวหนักเป็นหลัก บทความที่ตีพิมพ์ มีลักษณะเคร่งขรึม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบันเทิงหรือศิลปะวัฒนธรรม มีนักหนังสือพิมพ์หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีชื่อเสียงอีกหลายท่าน เช่น อิศศิริ ชรรมโชติ - แสงธรรม เค้ากุไทย สำเริง คำพะอู เป็นต้น บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาปัจจุบัน คือ นายสมบัติ ภูภาญจน์

บริษัทสยามรัฐจำกัดตั้งอยู่ที่ 12 อาคาร 6 ราชดำเนิน กรุงเทพฯ 10200

บางกอกโพสต์²⁰ เป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษที่คงตีพิมพ์จนถึงปัจจุบัน เริ่มพิมพ์จำหน่ายครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2489 โดยความร่วมมือของอดีตทหารชาวอเมริกัน

²⁰ "ปีที่ 37 รอยต่อแห่งการต่อสู้ อดีต-ปัจจุบัน ของสยามรัฐ," ล้อมวลชนปริทัศน์ 8 (2529) : 50

²⁰ จ่านง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธ์, ภาษาภิรมวลชน : วิวัฒนาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย, หน้า 45-46.

ชื่อ อเล็กซานเดอร์ แมคโดนัลด์ กับผู้ก่อตั้งคนไทย 6 คน คือ ดร.ทวี ตะเวทีกุล ร.อ.วิลาศ โอสถานนท์ นายอาจิ้นต์ อุนหนันท์ หลวงคำรงค์สุไลเต นายชวาลา สุกุมลันท์ และนาย ประสิทธิ์ ลุลิตานนท์ ดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ในนามของ The Post Publishing Company Limited ลอร์ดทอมสันได้ซื้อหุ้นใหญ่ในปี 2506 และเป็นผู้อวางรากฐานให้กับหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี ปัจจุบันมีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทยถึง 80% บรรณาธิการคนล่าสุด คือ นายไพศาล ศรีจรัสจรรยา

บางกอกโพสต์จัดเป็นหนังสือพิมพ์ระดับคุณภาพฉบับหนึ่ง โดยเน้นการนำเสนอทั้งใน และต่างประเทศ เนื้อหาที่น่าสนใจทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสารคดีต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีข่าวสังคม ข่าวกีฬา และที่สำคัญ คือ ตารางเดินเรือ (Shipping guide) กับ โฆษณาย่อย ที่ตั้งของ The Post Publishing Company ตั้งอยู่ที่ ซอยศาลาแดง 1 ถนนพระราม 4 กรุงเทพฯ 10500

เดอะเนชั่น³¹ เดิมชื่อ "The Voice of the Nation" เริ่มตีพิมพ์ครั้งแรก ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2521 มีบริษัท The Nation เป็นเจ้าของ ผู้ก่อตั้งคนสำคัญ คือ นายธรรมนุญ มหาเปารยะ นายสุกฤษีชัย หยุ่น และม.ร.ว. สุนิดา บุญยรัตพันธุ์ ซึ่งเคยเป็นร่วมงานด้วยกันที่หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์มาก่อน แต่เนื่องจาก ลอร์ดทอมสัน ได้ซื้อบางกอก เวิร์ดรวมเข้ากับบางกอกโพสต์ ทำให้นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่ต้องการผูกขาดหนังสือพิมพ์โดย ชาวต่างประเทศ จึงได้ตั้งเดอะเนชั่นขึ้นมาเอง

ในช่วงแรกของการก่อตั้งต้องล้มลุกคลุกคลานมาตลอด ประกอบกับบมรสุมทางการเมืองในช่วงเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ทำให้มีการเปลี่ยนชื่อหนังสือพิมพ์และบริษัทอยู่หลายครั้ง แต่ผู้ก่อตั้งคงเป็น นายสุกฤษีชัย หยุ่น และม.ร.ว. สุนิดา บุญยรัตพันธุ์ (นายธรรมนุญ มหาเปารยะ เสียชีวิตไป) ชื่อหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในปัจจุบัน คือ เดอะเนชั่น มีบริษัท Nation Publishing เป็นเจ้าของ สำนักงาน Nation Publishing Co. ตั้งอยู่ที่ 44 หมู่ 10 ถนนบางนา-ตราด พระโขนง กรุงเทพฯ 10500

³¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 47-48.

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ แบ่งได้เป็นดังนี้

1. ข่าว (News) นิยามของคำว่า "ข่าว" มีดังต่อไปนี้

W.L. Rivers กล่าวว่า "ข่าว" คือ การรายงานอย่างทันทั่วทั้งที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ (events) ข้อเท็จจริง (facts) และความคิดเห็น (opinion) ซึ่งมีผู้คนจำนวนมากให้ความสนใจ³²

Phillips H. Ault และ Edwin Emery เห็นว่า ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์อันประกอบด้วยข่าวสารที่ยังไม่สด หรือยังไม่เป็นที่เปิดเผยมาก่อน ซึ่งได้มีการรวบรวมมาอย่างถูกต้องแน่นอน และเขียนขึ้นโดยผู้รายงานข่าวที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี³³

ข่าว คือ สิ่งที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์คัดสรรใจเลือกลงพิมพ์ เพื่อเสนอต่อผู้อ่าน³⁴

ข่าวต้องมีปัจจัยที่ทำให้น่าสนใจ คือ ความสดทันสมัย (Immediacy) ความใกล้ชิด (Proximity) ความเด่น (Prominence) ความผิดปกติ (Unusualness) สิ่งที่น่าสนใจ (Human Interest) ความขัดแย้ง (Conflict) ความลึกลับซับซ้อน (Suspense) ความกระทบกระเทือน (Consequence) และความก้าวหน้า (Progress)

ข่าวมีส่วนประกอบสำคัญ คือ พาดหัวข่าว (Headlines) ความนำ (Lead) ส่วนเชื่อม (Neck) และเนื้อข่าว (Body)

2. บทความ ความหมายโดยทั่วไปของบทความที่เป็นที่เข้าใจกันทั่ว คือ ความเรียงที่เสนอเรื่องราวต่าง ๆ อันเป็นจริงมิใช่เรื่องสมมุติ เขียนขึ้นด้วยตนเองที่ค่อนข้างเอาจริงเอาจัง มักจะหมายถึง บทความทางวิชาการ บทความวิเคราะห์เหตุการณ์ แต่ในอีกความหมายหนึ่ง

³²William L. Rivers, News In Print : Writing and Reporting (New York : Harper and Row Publishers, 1984), p.4-5.

³³Philip H. Ault and Edwin Emery, Reporting the News (New York : Basic Books, 1978), p.12.

³⁴มาตี บุญศิริพันธ์, หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น (กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน, 2529), หน้า 16-17.

หมายหนึ่ง บทความ คือ เรื่องที่มุ่งเสนอความคิดเห็นเป็นสำคัญอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง แต่ข้อเท็จจริงนั้นอยู่ในฐานะเป็น "บันได" นำไปสู่การแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง³⁵

แต่มักวิชาการบางคนเห็นว่า บทความไม่จำเป็นต้องเป็นงานที่เอาจริงเอาจังเพียงอย่างเดียว แต่อาจหมายถึงงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลิน โดยที่ความรู้ ความคิดเห็น หรือความเพลิดเพลินนั้นเขียนขึ้นจากข้อเท็จจริงที่มีสาระ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ รวมทั้งบทความดังกล่าวจะต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้คนโดยทั่วไป แบ่งได้เป็น 10 ประเภท คือ บทความเชิงบรรยาย บทความเชิงแสดงบุคลิกภาพ บทความเชิงสัมภาษณ์ บทความเชิงวิชาการ บทความความเรียง บทความเชิงโต้แย้ง บทความเชิงวิจารณ์ บทความเชิงวิเคราะห์ บทความเชิงสารคดี และบทความแสดงวิธีการ³⁶

3. **คอลัมน์** โดยทั่วไปในหนังสือพิมพ์ คอลัมน์เป็นข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความยาวจำกัดอยู่ในเนื้อที่เฉพาะ มักลงชื่อผู้เขียนหรือใส่นามปากกา และมีตำแหน่งหน้าประจำ นอกจากนี้ยังรับฟังความคิดเห็นจากผู้อ่านด้วย ดังนั้นจึงเปรียบเสมือนเวทีแสดงความคิดเห็นได้ เช่น คอลัมน์สังคมสุขดิบ คอลัมน์สุขดิบการเมือง คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน คอลัมน์ตอบข้อซักถาม คอลัมน์ตอบปัญหาการแพทย์³⁷ เป็นต้น

4. **สารคดี**³⁸ มาจากคำว่า non-fiction ประกอบด้วยข้อเท็จจริงและจินตนาการ แต่เน้นสารคดีมากกว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน และในขณะเดียวกันก็ให้

³⁵ ชาลิต ปัญญาลักษณ์, "หลักเบื้องต้นในการเรียบเรียงบทความ," ความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือพิมพ์ (กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, 2525), หน้า 156-157.

³⁶ อรรถกฤษ รัชศาสตร์ และ พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์, "การเขียนบทความและบทวิเคราะห์," การข่าวและบรรณาธิการ หน้าที่ 7 (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530), หน้า

³⁷ มาลี บุญศิริพันธ์, "การจัดทำหนังสือพิมพ์," ความรู้เบื้องต้นสื่อสิ่งพิมพ์ หน้าที่ 10, หน้า 672.

³⁸ สุกัญญา ตีระวนิช, "การเขียนสารคดี," การข่าวและบรรณาธิการ หน้าที่ 9 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า

ความบันเทิงและความเพลิดเพลิน สารคดีในหนังสือพิมพ์แบ่งได้เป็น

- สารคดีข่าว (news feature) คือ เรื่องที่เขียนขึ้นเพื่อขยายหรือเจาะลึกหรือแสดงประเด็นที่ซ่อนเร้นของข่าวใดข่าวหนึ่งที่ถูกเขียนเลือกขึ้นมาเขียน
- สารคดีสนองปณฺฑชนวิสัย คือ สารคดีที่สนองความอยากหรืออยากเห็นของผู้อ่าน เช่น อุบัติเหตุ
- สารคดีทั่วไป เช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีทางวิชาการ สารคดีชีวประวัติ

5. บทบรรณาธิการ คือ คอลัมน์หนึ่งที่ปรากฏในหน้าบทบรรณาธิการเพื่อแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบและยุติธรรม ความสำคัญของบทบรรณาธิการอยู่ที่การแสดงออก สะท้อนถึงนโยบายและจุดยืนของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์นั้น³⁰

6. โฆษณา หมายถึง ข้อความหรือรูปภาพเกี่ยวกับสินค้าและบริการต่าง ๆ ทางธุรกิจหรือหน่วยงานใด ๆ⁴⁰ ที่ไม่ใช่เกี่ยวกับข่าวสารของเหตุการณ์ต่าง ๆ ถือว่าเป็นรายได้สำคัญของกิจการหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์

การจัดหน้า ตรงกับคำในภาษาอังกฤษอยู่หลายคำ โดยพิจารณาจากลักษณะการทำงานของฝ่ายจัดหน้า ถ้ามองว่าเป็นการจัดเรียงข่าว เรียกว่า "make up" เมื่อเรียงข่าวจนครบหน้าแล้ว เราสามารถเรียกว่า การออกแบบจัดหน้า (A page design) แต่ในระยะ

³⁰ มาลี บุญศิริพันธ์, การเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย (กรุงเทพฯ : รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), หน้า 7.

⁴⁰ บุญเลิศ ศุภฉิลก, สิทธิการสื่อสารในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), หน้า 85.

หลังนี้มีคำใหม่เกิดขึ้น ซึ่งดูจากลักษณะการทำงานที่ฝ่ายจัดหน้าต้องทำ เกิดคำว่า layout ⁴¹

โดยสรุปแล้ว การจัดหน้า หมายถึง การจัดวางเนื้อหาทั้งหมดที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อเสนอในแต่ละวันตามตำแหน่งต่าง ๆ บนหน้าหนังสือพิมพ์ให้ดูสวยงาม เปรียบเสมือนการจัดตกแต่งสินค้าหน้าร้าน ให้ดูสวยงามดึงดูดสายตาของผู้ผ่านไปมา วัตถุประสงค์ของการจัดหน้าไม่เพียงแต่การนำเอาสาระต่าง ๆ มาวางรวมกันเท่านั้น แต่ต้องกำหนดวางอย่างมีระเบียบ ได้สัดส่วนและมีศิลปะ ⁴²

ในการจัดหน้าแต่ละหน้านั้นต้องพิจารณาหลัก 5 ประการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสากล ดังต่อไปนี้

หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

แนวทางการจัดหน้าที่สำคัญที่ฝ่ายจัดหน้าควรจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ คือ รู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ หลักการสำคัญที่มีดังนี้ ⁴³

1. ความสมดุล (Balance) หมายถึง การวางตำแหน่งขององค์ประกอบต่าง ๆ บนหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละหน้าให้มีความหนักไม่แตกต่างกันมากเกินไป เช่น หน้าหนักซ้าย-ขวา บน-ล่าง ควรสมดุลกันทุกตัว ไม่ว่าจะเป็นสีขนาดตัวอักษร ตัวบางหนา เนื้อที่ว่าง ขนาดของภาพ ฯลฯ แม้ว่าผู้อ่านไม่ทราบศิลปะของการจัดหน้า แต่สิ่งที่ผู้อ่านได้ก็คือความรู้สึกในระหว่างการอ่านหนังสือพิมพ์ว่าน่าอ่านหรือไม่น่าอ่าน

ความสมดุลของหน้าอาจเป็นได้ทั้งแบบสมรูป (formal) คือ ให้น้ำหนักของหน้าหนังสือพิมพ์มีน้ำหนักและขนาดเท่า ๆ กันทั้งด้านซ้ายและขวา หรือด้านบนและล่างของหน้า ส่วนความสมดุลอีกแบบ เรียกว่า อสมรูป (informal) เป็นการใช้อองค์ประกอบของหน้าจัดวางเพื่อให้ผู้อ่าน

⁴¹ Floyd K. Baskette, Jack Z. Sissors and Brian S. Brook, The Art of Editing (New York : Macmillan Publishing Company, 1986), p.286.

⁴² เรื่องเดียวกัน

⁴³ ชวรัตน์ เชิดชัย, "หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์," การผลิตหนังสือพิมพ์หน่วยที่ 4 (นนทบุรี : สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525), หน้า 184-185.

บึงเกิดความรู้สึกด้วยสายตาว่ามีความสมดุลเท่านั้น แม้ไม่เด่นชัดนัก หนังสือพิมพ์ส่วนมากนิยมจัดหน้าโดยให้ความสมดุลแบบอสมรูปมากกว่า เพราะรูปลักษณะของหน้าเปลี่ยนแปลงไม่ซ้ำกัน

2. การตัดกันขององค์ประกอบ (CONTRAST) หมายถึง การจัดองค์ประกอบของหน้าให้องค์ประกอบมีลักษณะขัดแย้งกัน เช่น ขนาดของภาพหัวข่าวใหญ่บ้างเล็กบ้าง น้าหนักเบา-หนัก เป็นต้น ทำให้หนังสือพิมพ์เกิดความหลากหลาย ถือเป็นสิ่งที่เร้าความสนใจของผู้อ่านได้ ทำให้หนังสือพิมพ์มีชีวิตชีวา การจัดหน้าให้มีความแตกต่างกัน ทำได้ 4 วิธี คือ รูปว่าง ขนาด น้าหนักและทิศทาง

รูปว่าง หน้าหนังสือพิมพ์ประกอบด้วย การโปรยหัวข่าวให้ต่างกันทางด้านซ้ายขวาของหน้า หรือวางภาพที่มีกรอบสีเหลี่ยมไว้ตรงข้ามกับภาพที่ไม่มีกรอบ

ขนาด หน้าหนังสือพิมพ์ควรใช้ภาพขนาดใหญ่กับภาพขนาดเล็กในหน้าเดียวกัน หรือใช้อักษรตัวใหญ่ควบคู่ไปกับอักษรตัวเล็ก

น้าหนัก หน้าหนังสือพิมพ์ควรมีความค้ำมากกับปานกลาง หรือเรื่องบางเรื่องพิมพ์ด้วยอักษรขนาดใหญ่ ให้ต่างกับเรื่องที่พิมพ์ด้วยอักษรขนาดเล็ก

ทิศทาง การจัดหน้าควรจัดเรื่องให้มีลักษณะแนวตั้ง ตัดกับลักษณะที่วางตามแนวนอน

3. สัดส่วนขององค์ประกอบ (PROPORTION) หมายถึง การจัดวางเนื้อหาให้มีสัดส่วนทั้งหน้า โดยกำหนดให้ขนาดภาพ หัวข่าว และเนื้อเรื่องได้สัดส่วนกัน คำนึงถึงความเหมาะสมของข่าวด้วย เช่น ข่าวที่มีความสำคัญควรมีความยาวมากกว่าข่าวที่มีสาระสำคัญน้อย ภาพประกอบควรมีสัดส่วนกับขนาดของข่าว ความมีสัดส่วนช่วยให้หน้าดูมีเสน่ห์ชวนมอง อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบข้อนี้มักไม่เห็นชัดนักในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและเนื้อที่

4. ความมีเอกภาพ (UNITY) คือ การจัดหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละหน้าให้มีความสัมพันธ์กัน โดยคำนึงถึงภาพรวมของทั้งหน้ามากกว่าแต่ละส่วน กล่าวคือ ผู้จัดหน้าควรกำหนดข่าวตามตำแหน่งที่เหมาะสมและกลมกลืนกัน ไม่ทำให้ผู้อ่านต้องแตกกระจายความสนใจออกไป

5. มีจุดศูนย์กลาง (FOCUS)⁴⁴ คือ การกำหนดจุดรวมศูนย์กลางความสนใจไว้ให้กับองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด หรือนำดึงดูดสายตามากที่สุด ปกติแล้วจุดรวมมักเป็นรูปภาพที่สำคัญที่สุดของวันนั้น ในกรณีนี้อาจจะต้องใช้รูปใหญ่มากกว่าครึ่งหน้าตามแนวนอน แต่รูปที่มีขนาดใหญ่ครึ่งหนึ่งในแนวตั้งของหนังสือพิมพ์จะรวมความสนใจได้มาก หรือใช้ขนาดตัวหนังสือเพื่อดึงความสนใจได้ เช่น พาดหัวข่าวใหญ่ การหาจุดรวมของหน้าได้ ถ้านำมาดัดแปลงใช้อย่างเหมาะสม จะทำให้หน้าของหนังสือพิมพ์น่าสนใจและน่าอ่านด้วย

หลักการทั้ง 5 ข้อนี้เป็นแนวคิดสำคัญที่ควรพิจารณาในการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ โดยขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของฝ่ายจัดหน้าในแต่ละครั้ง การจัดหน้าหนังสือพิมพ์มีอยู่หลายลักษณะ จะกล่าวไว้ในรายละเอียดต่อไป

รูปแบบการจัดหน้า

รูปแบบการจัดหน้ามีมากมายหลายรูปแบบ ในการศึกษาคั้งนี้จะนำเฉพาะประเภทของรูปแบบที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้

รูปแบบการจัดหน้าแบบแนวตั้ง (Vertical Design)

การจัดหน้าตามแนวตั้งหรือความยาวของคอลัมน์เป็นลักษณะการจัดหน้าแบบเก่า เนื่องจากข้อจำกัดด้านเทคนิคการพิมพ์ ทำให้ไม่สามารถวางหัวข่าวคราวละหลายคอลัมน์ได้ การวางหัวข่าวจึงเป็นไปอย่างง่าย ๆ โดยให้หัวข่าวยาวเพียงคอลัมน์เดียว ส่วนเนื้อข่าวก็เรียงไปตามความยาวของคอลัมน์ เมื่อแต่ละคอลัมน์มีหัวข่าวติดต่อกันไปเช่นนั้นตลอดทั้งหน้าจึงมีโอกาสดังหัวข่าวมาอยู่ชิดกัน หน้าหนังสือพิมพ์จึงไม่น่าดูนัก ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทอนุรักษ์นิยม⁴⁵

การจัดหน้าแบบนี้มีประโยชน์ตรงที่สามารถออกแบบจัดหน้าได้โดยง่าย เพราะนิยมพาดหัวข่าวความยาวเพียง 1-2 คอลัมน์เท่านั้น ทำให้ได้ข่าวหลายชิ้นจึงเหมาะสมสำหรับหนังสือพิมพ์

⁴⁴ Daryl R. Moen, Newspaper Layout and Design (Iowa : The Iowa State University Press, 1984), p.156.

⁴⁵ Ibid

ที่ต้องการให้หน้า 1 มีจำนวนข่าวมาก ๆ แต่มีข้อเสียทำให้หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์คกอยู่ส่วนบน ในขณะที่ตรงกลางหรือส่วนล่างไม่น่าดึงดูดความสนใจนัก

ภาพที่ 1 ตัวอย่างการจัดหน้าแบบแนวตั้ง

รูปแบบการจัดหน้าแบบแนวนอน (HORIZONTAL DESIGN)⁴⁰

การจัดหน้าแบบแนวนอนได้แก่การวางหัวข่าวขนาดหลาย ๆ คอลัมน์ตามขวางของหน้า เนื้อข่าวส่วนใหญ่ถูกจัดเป็นคอลัมน์สั้น ๆ เท่ากันภายใต้หัวข่าวของแต่ละข่าว เห็นได้ว่ารูปแบบการจัดหน้าแบบนี้มีลักษณะตรงกันข้ามกับแนวตั้ง

การจัดหน้าแบบแนวนอนมีประโยชน์หลายอย่าง คือ ทำให้หนังสือพิมพ์น่าดูและทันสมัย เพราะผู้อ่านจะอ่านจากซ้ายไปขวาได้คล่องกว่าอ่านจากบนมาล่าง นอกจากนี้ยังทำให้บรรณาธิการฝ่ายจัดหน้าสามารถออกแบบจัดหน้าให้สมดุลย์ได้มากขึ้น นิยมพาดหัวข่าวตัวใหญ่ไว้ในหลายคอลัมน์ สามารถเพิ่มสีสรรและน้ำหนักของหน้าได้ดีกว่าแบบแนวตั้งอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การจัดหน้าแบบแนวนอนมีข้อเสียดังเช่นกัน คือ ต้องใช้เวลาในการจัดหน้านาน และถ้าพาดหัวข่าวขนาดใหญ่เกินไปจะทำให้หน้าหนังสือพิมพ์ไม่น่าดู และถ้าจัดหน้าแบบแนวนอนตลอดทั้งหน้าจะทำให้หน้าเบา วิธีที่ดีที่สุดคือ ควรผสมผสานการจัดหน้าทั้งแบบแนวตั้งและแบบแนวนอน

⁴⁰ Ibid

ภาพที่ 2 ตัวอย่างของการจัดหน้าแบบนวนอน

รูปแบบการจัดหน้าแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือโมดูล่า (Modular design)

การจัดหน้าในรูปแบบทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือโมดูล่ากำลังเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาที่มีการจัดหน้าแบบนี้ในหน้าหนึ่งถึง 78 % (แบบนวนอน 11% และแบบแนวตั้ง 10 %) ⁴⁷

ลักษณะของการจัดหน้าแบบนี้ คือ การนำข่าวเพียงชิ้นเดียวหรือหลายชิ้นมารวมกลุ่มกันในรูปแบบทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่ละคอลัมน์ต้องสิ้นสุดในตำแหน่งเดียวกันภายในสี่เหลี่ยมนี้ การจัดหน้าแบบนี้ทำให้สามารถแยกข่าวแต่ละชิ้นจากข่าวอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน รูปทรงดูไม่ยุ่งเหยิงและน่าอ่าน กรณีที่มีข่าวด่วนยังสามารถแทรกข่าวไว้ในหน้าแรกนี้ได้ทันที และที่สำคัญที่สุดคือ ทำให้หนังสือพิมพ์ที่น่าอ่าน สะอาดตาและน่าสนใจอีกด้วย

การจัดหน้าแบบนี้จำเป็นต้องใช้องค์ประกอบหลายอย่าง เพื่อการแบ่งเนื้อหาอย่างชัดเจน คือ เส้น ช่องว่าง สี เป็นต้น

ข้อเสียของการจัดหน้าแบบนี้ คือ ทำให้หน้าหนึ่งมีองค์ประกอบมากเกินไป และถ้าเน้นการจัดหน้ารูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าตลอดทั้งหน้า ทำให้หน้าหนึ่งสื่อพิมพ์ดูน่าเบื่อ ⁴⁸

⁴⁷ Sandra H. Utt and Steve Pasternack, "How They Look : An Updated Study of American Newspaper Front Pages," JOURNALISM QUARTERLY, page 621-627.

⁴⁸ Howard I. Findberg and Bruce D. Itule, Visual Editing (California : Wadsworth Publishing Company, 1990), p. 46.

ภาพที่ 3 ตัวอย่างของการจัดหน้าแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือโมดูล่า

รูปแบบการจัดหน้าแบบละครสัตว์ (CIRCUS)

การจัดหน้าแบบละครสัตว์ คือ การจัดหน้าโดยใช้ตัวพิมพ์ ตัวอักษรหลากหลาย มีพาดหัวข่าวขนาดใหญ่มาก มีการล้อมกรอบทั้งขนาดใหญ่และเล็ก และสีพื้นฉูดฉาด⁴⁰

ลักษณะที่องค์ประกอบต่าง ๆ ปรากฏขึ้นมาพร้อม ๆ กันบนหน้าคล้ายกับการแสดงละครสัตว์ (ในอังกฤษเรียกว่า หน้า jazzy) การจัดหน้าแบบนี้สร้างขึ้นมาเพื่อให้สะดุดตาผู้อ่าน โดยเน้นหัวข้อให้ปรากฏออกมาอย่างชัดเจน ทำให้หน้าหนังสือพิมพ์มีความหลากหลาย ความแตกต่าง และการเคลื่อนไหวของข่าวต่าง ๆ อย่างมากมาย การจัดหน้าแบบนี้ถือว่าการจัดหน้าเป็นส่วนหนึ่งของข่าวสารเช่นเดียวกับข่าวที่ลง คือ ต้องการให้ผู้อ่านมีความสนใจพร้อมกับเพลิดเพลินในการอ่าน⁵⁰

การจัดหน้าแบบนี้มักใช้หนังสือพิมพ์แบบไม่ใช้เส้นกั้นระหว่างคอลัมน์ เพื่อผู้จัดหน้าสามารถพาดหัวข่าวได้หลายคอลัมน์ ใช้ตัวพิมพ์ขนาดใหญ่ มีหัวรองล้อมกรอบ หรือการให้เส้นใต้หัวข้อ และต้องวางชื่อหนังสือพิมพ์ไว้ในตำแหน่งที่ผู้อ่านเห็นได้ง่าย แต่ต้องให้อยู่เหนือรอยพับครึ่งบนของหน้า

⁴⁰ Ibid

⁵⁰ ชาร์ลส์ เชลลีย์, "หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์," การผลิตหนังสือพิมพ์หน้าที่ยที่ 4,

ภาพที่ 4 ตัวอย่างของการจัดหน้าแบบละครสัตว์

รูปแบบการจัดหน้าแบบทแยงหรือแบบเน้นมุมบน (BRACE)

การจัดหน้าแบบนี้จะกำหนดวางหัวข่าวใหญ่ไว้ที่มุมบนขวามือหรือมุมบนซ้ายมือ เป็นตำแหน่งที่สำคัญที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน เน้นความสำคัญของข่าวแล้วเสริมด้วยภาพหรือข่าวอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญด้อยลงมา โดยจัดตำแหน่งให้ลดหลั่นลงมาในรูปแบบขั้นบันไดตามเส้นทแยงมุม หรือเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยฐานอยู่ส่วนบนด้านซ้ายหรือขวาของหน้า การจัดหน้าลักษณะนี้ใช้มากและได้ผลเมื่อมีข่าวที่มีคุณค่าสูงกว่าข่าวอื่น ๆ มากอย่างเด่นชัด⁵¹

ภาพที่ 5 ตัวอย่างการจัดหน้าแบบทแยงหรือแบบเน้นมุมบน

⁵¹ มาลี บุญศิริพันธ์, "การจัดหน้าหนังสือพิมพ์," หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น,

แนวคิดเกี่ยวกับหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ (Front Page Layout)

องค์ประกอบของหน้าหนึ่ง

องค์ประกอบของหน้าหนึ่งมีลักษณะหลากหลายและซับซ้อนกว่าหน้าอื่น ๆ โดยหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับอาจจะมีครบหรือไม่ก็ได้ องค์ประกอบที่สำคัญของหน้าหนึ่งมีดังต่อไปนี้

1. หัวหนังสือหรือชื่อหนังสือพิมพ์ (nameplate หรือ flag) หัวหนังสือหรือชื่อหนังสือพิมพ์ต้องปรากฏประจำในหน้าหนึ่ง เพราะเปรียบเสมือนเครื่องหมายการค้าที่ต้องการให้มีผู้รู้จักและจดจำชื่อ ชื่อหนังสือพิมพ์นั้นต้องอ่านง่าย ชัดเจนสวยงามและสามารถจดจำง่าย มีเอกลักษณ์ประจำตัว และจะมีคุณค่ามากขึ้นตามระยะเวลาที่นำมาใช้ ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงไม่ควรเปลี่ยนรูปลักษณะของหัวหนังสือหรือชื่อหนังสือพิมพ์บ่อยนัก ถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลง ควรประกาศให้ผู้อ่านทราบล่วงหน้าก่อน ตัวอักษรของชื่อหนังสือพิมพ์จะเป็นตัวพิมพ์หรือตัวเขียนก็ได้

ตำแหน่งของหัวหนังสือนั้นอาจอยู่คงที่หรือเปลี่ยนแปลง แต่ต้องอยู่เหนือรอยพับครึ่ง การเปลี่ยนตำแหน่งหัวหนังสือบ่อย ๆ เพราะหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ เน้นความสำคัญของข่าวหรือเห็นว่าผู้อ่านรู้จักหนังสือพิมพ์ดีอยู่แล้วโดยไม่จำเป็นต้องเห็นชื่อหนังสือพิมพ์ก็ได้ แต่มีข้อเสียตรงที่ทำให้ผู้อ่านไม่คุ้นเคยและไม่ทราบวันในการอ่าน

ในส่วนหัวหนังสือนั้นยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณเดียวกับชื่อ คือ

1.1 สัญลักษณ์หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์อาจจะกำหนดสัญลักษณ์เฉพาะหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของหนังสือพิมพ์ ลักษณะสัญลักษณ์จะขึ้นอยู่กับหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

1.2 ส่วนข้างหัวหนังสือหรือเอียร์ (ears) หมายถึง ส่วนประกอบที่วางไว้ข้างซ้ายหรือขวา หรือทั้งสองข้างของชื่อหนังสือพิมพ์ มักจะพบในหนังสือพิมพ์ที่วางหัวหนังสือไว้เป็นแนวราบบนสุดของหน้า เนื้อหาที่ใส่เป็นข่าวสั้น รายงานอากาศ ประกาศ โฆษณา หรือข้อความ "ฉบับแรก" "ฉบับหลัง" หรือสัญลักษณ์ดาวห้าแฉก เป็นต้น⁵²

⁵² Ibid หน้า 208.

1.3 คำขวัญ (slogan) ส่วนประกอบหัวหนังสือที่นิยมใช้กันมากอีกชนิด คือ คำขวัญของหนังสือพิมพ์คิดขึ้นมา ส่วนใหญ่วางไว้เหนือหรือใต้ชื่อหนังสือพิมพ์ การกำหนดคำขวัญต้องคำนึงถึงความยาวที่ได้สัดส่วน ถ้ายาวเกินไปอาจก่อให้เกิดผลเสียมากกว่า

1.4 ข้อมูลประจำวัน (folio line) ข้อมูลประจำวันหมายความว่าวัน วันที่ ปี ที่พิมพ์ ฉบับที่และราคาหนังสือพิมพ์

2. ข่าว เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหน้าแรก การรายงานข่าวประกอบด้วยพาดหัวข่าว ความนำและการต่อข่าว แต่หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเริ่มนำเสนอข่าวจบในหน้าเดียว ซึ่งเป็นอิทธิพลที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ คือ⁵³

- ข่าวสั้น (news briefs) เป็นการนำเสนอข่าวสั้น ๆ ให้จบในหน้าเดียว โดยมีความสั้นอยู่บริเวณใดก็ได้

- ชุดข่าวย่อย (news digest) คือ การนำข่าวสั้นหลายข่าวมาเรียงเป็นคอลัมน์หรืออยู่ในกรอบเดียวกัน

- ข่าวประกอบ (sidebar) คือ การนำเสนอข่าวขึ้นเล็กตีพิมพ์ไว้เป็นแนวข้างข่าวเด่นประจำฉบับ มีเนื้อหาเกี่ยวโยงกัน

- ข่าวต่อ (jumps) หน้าหนึ่งมีเนื้อที่จำกัดมาก แต่ต้องลงข่าวสารมากมาย การเสนอข่าวจึงมักมีต่อในหน้าอื่น ๆ เสมอ การต่อข่าวในหน้าอื่นควรมีให้น้อยที่สุด เพราะมีการวิจัยพบว่าการต่อข่าวทำให้ผู้อ่านเลิกอ่านข่าวต่อถึง 70 % และมีแนวโน้มที่ผู้อ่านจะเลิกอ่านมากขึ้น หน้าในที่เหมาะสมในการต่อข่าวมากที่สุดก็คือ หน้าสุดท้าย เพราะผู้อ่านสามารถพลิกอ่านต่อได้ทันที นอกจากนั้นก็ หน้า 2 และ หน้า 3 ตามลำดับ หน้าอื่น ๆ นอกจากนี้ไม่เหมาะสมที่จะต่อข่าวนัก

3. พาดหัวข่าว (headlines)⁵⁴ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของหน้าหนึ่ง พาดหัวข่าวมีประโยชน์ในแง่ที่บอกประเด็นข่าว และเป็นส่วนสำคัญในการจัดหน้าด้วย

⁵³ Gene Gilmore, Modern Newspaper Editing (Ames : Iowa State University Press, 1990), p.281-294.

⁵⁴ มาลี บุญศิริพันธ์, "การจัดทำหนังสือพิมพ์," ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน้าที่ 10, หน้า 680-685.

3.1 วัตถุประสงค์ของการพาดหัวข่าว

- เพื่อดึงดูดความสนใจ ให้ผู้อ่านอยากรู้รายละเอียดเพิ่มเติม
- เพื่อให้สาระสำคัญของข่าว ประหยัดเวลาให้ผู้อ่านได้รู้ก่อนที่จะเข้าไปอ่าน
- เพื่อช่วยการจัดหน้าให้มีความหลากหลายสวยงามมีความแตกต่างในเนื้อหา

และขนาดของตัวอักษร

- เพื่อบอกลำดับความสำคัญของข่าว ข่าวที่มีความสำคัญมากจะใช้ตัวอักษรใหญ่
- เพื่อสร้างบุคลิกของหนังสือพิมพ์ ลักษณะการพาดหัว การใช้ภาษาสำนวน

3.2 ประเภทของพาดหัวข่าว ลักษณะการพาดหัวข่าวมีความแตกต่างกันอยู่หลายประเภท ดังนี้

- (1) หัวข่าวเต็มแนวคอลัมน์ (crossline หรือ barline) เป็นการพาดหัวแบบเพียงบรรทัดเดียว วางไว้เต็มคอลัมน์
- (2) หัวข่าวแบบปิรามิดหัวกลับ (inverted pyramid) เป็นการพาดหัวข่าวคล้ายรูปปิรามิดหัวกลับประมาณ 2-3 บรรทัด บรรทัดบนยาวสุด บรรทัดต่อมาจะสั้นลงตามลำดับ โดยจัดข้อความให้อยู่กึ่งกลางคอลัมน์ไว้
- (3) หัวข่าวแบบเสมอนำ (flush left) คือ พาดหัวข่าวความยาว 2-3 บรรทัด แต่ละบรรทัดจะอยู่ชิดซ้ายเสมอ และมีความยาวไม่เท่ากันก็ได้
- (4) หัวข่าวแบบเสมอหลัง (flush right) เป็นการพาดหัวข่าวที่คล้ายกับหัวข่าวแบบเสมอนำ คือ พาดหัวข่าวที่แต่ละบรรทัดจะอยู่ชิดขวาเสมอ
- (5) หัวข่าวแบบขั้นบันได (drop หรือ stepped line) คือ พาดหัวข่าวที่มีลักษณะเรียงเป็นขั้นบันได มีความยาว 2-3 บรรทัด บรรทัดแรกอยู่ไปทางซ้าย บรรทัด 2-อยู่ตรงกลางและบรรทัดที่ 3 อยู่เอียงไปทางขวา
- (6) หัวข่าวแบบบรรทัดนำล้ำหน้า (hanging indentation) คือ พาดหัวข่าวที่บรรทัดแรกเต็มคอลัมน์ บรรทัดต่อมาจะย่อหน้าเข้าไปเล็กน้อย
- (7) หัวข่าวธงค์เต็มหน้า (banner, streamer หรือ ribbon) คือ พาดหัวข่าวใหญ่ที่มีความยาวตลอดหน้ากระดาษจากซ้ายสุดไปขวาสุด ความยาว 1-2 บรรทัด ใช้กับข่าวที่มีความสำคัญมาก ๆ
- (8) หัวข่าวแบบบรรทัดบนสุด (skyline) คือ หัวข่าวที่วางไว้บนสุดของหนังสือพิมพ์ มักจะอยู่เหนือชื่อหนังสือพิมพ์

(9) หัวข่าวนำ (kicker) คือ พาดหัวข่าวที่มีข้อความส่วนหนึ่งอยู่ข้างมือในบรรทัดแรก มีข้อความสั้น ๆ เป็นการกล่าวนำ มีขนาดตัวหนังสือเล็กกว่า นิยมใช้เพื่อต้องการเน้นคำพูดของบุคคล

(10) หัวข่าวที่มี barker หรือ hammer นำ⁵⁵ มีลักษณะเหมือน kicker แต่ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่กว่าข้อความในบรรทัดล่าง เพื่อต้องการเน้นตัวผู้พูด

(11) หัวข่าวแบบบรรทัดกลางเน้นกลางคอลัมน์ (centered middle line) หัวข่าวที่มีความยาว 3 บรรทัด บรรทัดที่ 1 และ 3 ยาวตลอดคอลัมน์เท่ากัน แต่บรรทัดกลางมีข้อความสั้นกว่า โดยจัดให้อยู่กึ่งกลางคอลัมน์

4. ภาพ ภาพที่นำมาใช้ในหน้าหนึ่งมีความแตกต่างจากภาพทั่วไป ตรงที่มีคุณค่าในตัวเอง ภาพสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้ดีกว่า และเล่ารายละเอียดเหตุการณ์ได้ โดยสร้างความรู้สึกให้กับผู้อ่านได้ มีการวิจัยพบว่า ข่าวที่มีภาพประกอบสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ดีกว่าข่าวที่ไม่มีภาพประกอบ (Bain and Weaver 1979) ภาพที่ใช้ในหน้าแรกนี้จะต้องรวมไปถึงแต่ภาพถ่าย ภาพวาด เช่น การ์ตูน แผนที่ แผนภูมิ

4.1 ชนิดของภาพ⁵⁶

- ภาพข่าว (spot-news pictures) คือ ภาพที่ถ่ายในวินาทีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ภาพในลักษณะนี้ต้องการช่างภาพที่มีความชำนาญและมีความฉับไวมาก

- ภาพประกอบข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า (pre-planned pictures) คือ ภาพที่ไม่ได้ถ่ายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับวินาทีที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นภาพบุคคลหรือสถานที่ที่เก็บไว้เพื่อจะนำมาใช้ในกรณีฉุกเฉิน

⁵⁵ Floyd K. Baskette, Jack Sissors, Brian S. Brook, The Art of Editing, p. 508.

⁵⁶ Edmund C. Arnold, Designing the Total Newspaper (New York : Harper & Row Publishers, 1981), p.91-92.

- ภาพวาด* เป็นภาพที่ไม่ได้เกิดจากการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพบันทึก แต่เกิดจากฝีมือวาดของคน เช่น ภาพล้อนักการเมือง ภาพสเก็ตซ์คนร้าย

4.2 ขนาดของภาพ พิจารณาจากคุณค่าของภาพมากกว่าที่คำนึงถึงเนื้อที่ ส่วนใหญ่ภาพที่ใช้ในการจัดหน้ามักจะเกิดปัญหาที่ภาพมีขนาดเล็กเกินไป การเลือกภาพต้องพิจารณาจากจุดสนใจเป็นสำคัญ และเน้นในจุดนั้น

4.3 ตำแหน่งของภาพ การวางตำแหน่งภาพนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก และจะต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมในแต่ละสังคมประกอบ เช่น ในสังคมไทย ถ้าเป็นภาพของพระบรมฉายาลักษณ์เจ้าอยู่หัวต้องตั้งอยู่บนสุดของหน้า นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ คือ พาดหัวข่าว เนื้อข่าว ตำแหน่งของภาพข่าวหนึ่ง ๆ ควรอยู่ใกล้เคียงกับเนื้อข่าวนั้น ๆ และภาพกับพาดหัวข่าวในเรื่องหนึ่ง ๆ ควรจะมีความกว้างใกล้เคียงกัน

4.4 คำอธิบายภาพ ในภาษาอังกฤษเรียกว่า cutlines, caption และ underline ตามลักษณะตำแหน่งของคำอธิบาย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- คำอธิบายภาพที่เสนอพร้อมข่าวนั้น ในกรณีนี้ไม่ต้องอธิบายละเอียดมากนัก ให้เขียนสั้น ๆ อย่างได้ใจความ

- คำอธิบายภาพที่อยู่คนละหน้ากับข่าว จะต้องอธิบายให้ละเอียด และชวนให้ติดตาม และต้องเขียนในเชิงเร้าความสนใจ

- คำอธิบายภาพโดยไม่มีเนื้อข่าว ต้องอธิบายให้ละเอียดมาก ๆ พร้อมทั้งครอบคลุมสาระสำคัญของประเด็นข่าวได้ครบถ้วน

การเขียนคำบรรยายภาพไว้ใต้ภาพเสียส่วนใหญ่ เพราะสะดวกแก่สายตาของผู้อ่าน หรือเขียนไว้ในภาพเลย ถ้าสุดมีการนำแนวคิดจากนิตยสาร โดยเขียนไว้ข้าง ๆ ภาพ ส่วนใหญ่เป็นด้านซ้ายมือของรูป

* ในส่วนของภาพวาด แผนที่ หรืออื่น ๆ นั้น หนังสือเกี่ยวกับการจัดหน้าบางเล่ม ได้จัดเป็นส่วนของกราฟิก (informational graphic)

5. กราฟิก⁵⁷ (Informational Graphics) คือ การใช้กราฟิกเพื่อนำเสนอข่าวสาร โดยอาจเป็นข่าวสารที่เป็นรูปหรือเนื้อหาได้ ส่วนใหญ่ตีพิมพ์ไว้ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ แบ่งประเภทได้ดังนี้ คือ ภาพถ่าย ภาพวาดหรือภาพสเก็ตซ์ แผนที่ ตาราง แผนภูมิ กรอบข้อมูล (Facts box) หมายถึง กรอบสรุปหรือโครงร่างที่เน้นเนื้อหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยนำเสนอมาเป็นกรอบแยกต่างหาก และแผนผังหรือแปลนต่าง ๆ

6. คอลัมน์ประจำ (The Fixed Column)⁵⁸ หนังสือพิมพ์บางฉบับจัดให้มีคอลัมน์ประจำไว้ในหน้าแรก ซึ่งเป็นวิธีการที่นำจากนิคมสารมาใช้กับหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อเสนอเรื่องราวบางอย่างเป็นประจำ นอกจากนี้คอลัมน์ประจำอาจมีผู้อ่านติดตามเป็นประจำในจำนวนมาก และดึงความสนใจให้ผู้อ่านติดตามไปอ่านหน้าอื่น ๆ ด้วย

คอลัมน์ประจำจะมีขนาดใดก็ได้ ตำแหน่งเป็นประจำหรือไม่ก็ตาม แต่ตำแหน่งที่เหมาะสม คือ บริเวณด้านซ้ายมือหรือตรงส่วนล่างของหน้า

7. เนื้อหาอื่น ๆ หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ยังมีเนื้อหาอื่น ๆ เช่น สารคดี บทความ และรายงานพิเศษต่าง ๆ ที่เรียกว่า scoop

8. โฆษณา⁵⁹ ในปัจจุบันหน้าแรกของหนังสือพิมพ์เริ่มมีลงโฆษณาไว้ไม่น้อย อันที่จริงหนังสือพิมพ์สมัยแรก ๆ ไม่นิยมลงโฆษณาในหน้าแรก เพราะถือว่าหน้าแรกต้องลงแต่ข่าว แต่ในปัจจุบันการลงโฆษณาในหน้าแรกเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ในเมืองใหญ่ถือว่าโฆษณาหน้าแรกมีความสำคัญมาก ทั้งในด้านการเพิ่มพูนรายได้และช่วยส่งเสริมการจัดหน้าให้มีชีวิตชีวาด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵⁷ Howard I. Findberg & Bruce D. Itule, Visual Editing, p.6-7. (California : Wadsworth Publishing Company, 1990), p. 46.

⁵⁸ Edmund C. Arnold, Modern Newspaper Design (New York : Harper & Row Publishers, 1969), p.304.

⁵⁹ ชวรัตน์ เชิดชัย, "หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์," การผลิตหนังสือพิมพ์หน่วยที่ 4, หน้า 210.

โฆษณาหน้าแรกมีตำแหน่งที่จะลงได้หลายแห่ง คือ บริเวณทั้งสองข้างของชื่อหนังสือพิมพ์
ด้านล่างสุดของหน้าหรือมุมทั้งสองของหน้า เป็นต้น

9. กรอบแนะนำเนื้อหาในเล่ม (Promotional Devices) คือ การแนะนำ
หรือเกริ่นนำเนื้อหาไว้ในหน้าหนึ่ง มีความสำคัญกับหนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนหน้ามาก หรือมีหลาย
ส่วน ในเมืองไทยที่เห็น คือ The Nation และ Bangkok Post หนังสือพิมพ์ไทยมีจำนวน
หน้าไม่มากนัก จึงไม่เน้นความสำคัญในเรื่องนี้

ถ้าพิจารณาตามลักษณะการเขียน สามารถแบ่งกรอบแนะนำเนื้อหาในเล่มได้เป็น 2
ประเภท^{๑๐} คือ

- สารบัญรายการ (index) สารบัญเนื้อหาประเภทนี้จะเสนอเฉพาะชื่อเรื่อง หัว
เรื่องของเนื้อหาที่ลงหน้าใน ลักษณะเหมือนสารบัญในนิตยสาร
- กรอบสรุปเนื้อหา (summary index) สารบัญประเภทนี้สรุปเรื่องย่อเฉพาะที่
สำคัญ ๆ ของหัวเรื่องนั้นๆ โดยการนำชื่อเรื่อง หัวเรื่องสรุปย่อ และอาจมีภาพประกอบ

แต่ถ้าพิจารณาตามตำแหน่งของกรอบแนะนำเนื้อหาในเล่ม แบ่งได้เป็น 3 ประเภท^{๑๑}

- กรอบบรรทัดเค็ยวบนสุดของหน้า (overline หรือ promo line) วางไว้เหนือ
สุดในหน้าหนังสือพิมพ์
- กรอบสี่เหลี่ยมทั่วไป (promo box) อาจตีพิมพ์ภาพประกอบ ส่วนใหญ่ใช้หลาย
กรอบ กรณีถ้ามีตำแหน่งอยู่ส่วนบนสุดของหน้า เรียกว่า skybox
- กรอบอ้างอิงเรื่องในเล่ม (refer) เป็นข้อความสั้น ๆ เพียงบรรทัดเดียวรวม
ไว้กับข่าวหรือภาพ

10. สีสัน (color)

สีมีบทบาทอย่างมากในการจัดหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน มีการวิจัย พบว่า

^{๑๐} Ibid หน้า 209.

^{๑๑} Howard I. Findberg & Bruce D. Itule, Visual Editing, p.57-59.

ผู้อ่านชอบหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์สีมากกว่าหน้าขาวดำ แต่มักกว่า ถ้าไม่สามารถเตรียมหน้าสีให้ได้
ได้ อย่าพิมพ์เป็นสี เพราะอาจเป็นผลเสียได้^{๕๒}

สีที่ใช้ในวงการพิมพ์มีดังนี้^{๕๓}

10.1 จำนวนสี

- สีเดียว ปกติมักจะใช้กับการพิมพ์ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง
- 2สี 3สี และ 4 สี เป็นการพิมพ์สีที่เพิ่มขึ้น เป็นสีที่ 2 หรือทั้งสีที่ 2, 3 หรือ 4 ก็ได้ แต่ใช้เมื่อต้องการเน้นสีเป็นบางจุด เช่น หัวเรื่องภาพ กรอบ เส้นกราฟ
- การพิมพ์สี่สีโดยการแยกสี เป็นการนำภาพต้นฉบับไปแยกสีและพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ 4 แผ่น คือ ฟ้า ขาวเงิน เหลือง ดำ ภาพที่ได้จะมีสีเหมือนต้นฉบับ

10.2 การใช้สกรีน หรือฟีนกับ เป็นการใช้ลายเม็ดสกรีนบนผิวแม่พิมพ์ โดยที่เม็ดสกรีนมีความเข้มข้นเปอร์เซ็นต์ต่างกัน มีขนาดและลายแตกต่างกัน เราสามารถกำหนดได้ก่อนที่จะมีการนำมาใช้ในการพิมพ์ภาพ

10.3 โทนสี สีในธรรมชาติแบ่งเป็นโทนสีที่สามารถสร้างความรู้สึกให้แก่ผู้ดูได้ โดยมีดังต่อไปนี้

- สีโทนร้อน คือ เหลือง ส้ม แสด แดง ม่วงแดง รวมทั้งสีต่าง ๆ ที่มีสีแดงผสมอยู่ สีโทนร้อนนี้สามารถสร้างความรู้สึกที่เร้า กระฉับกระเฉง สนุกสนาน เร้าร้อน ขัดแย้ง

- สีโทนเย็น คือ สีเขียว ฟ้า ม่วงคราม รวมทั้งสีที่มีสีเขียว น้ำเงินผสมอยู่ ให้ความรู้สึกที่ร่มเย็น เชือกเย็น เศร้า สงบ

^{๕๒}Ibid, หน้า 59.

^{๕๓}วันชัย ศิริชนะ และคาราวรรณ สุขุมลชาติ, "การสร้างสรรคและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์," ความรู้เบื้องต้นสื่อสิ่งพิมพ์ หนวยที่ 9, หน้า 582-584.

10.4 เทคนิคการเลือกใช้สี

- การใช้สีเป็นสีพื้น ต้องมีสีอ่อนไม่ฉูดฉาด พิมพ์ด้วยสกรีนที่อ่อนกว่าตัวหนังสือหรือภาพที่จะพิมพ์ทับ
- การใช้สีเพื่อตกแต่ง เพื่อเพิ่มความเด่นของภาพหรือตกแต่งส่วนใดส่วนหนึ่งให้น่าสนใจ ต้องเลือกสีให้เข้ากับสิ่งพิมพ์ด้วย
- การใช้สีเพื่อเน้นรายละเอียด ข้อความหรือภาพบางจุดต้องการความละเอียด เราอาจใช้สีที่สว่างสดใส เพื่อเพิ่มความเด่นชัดให้มากขึ้น เช่น การเน้นจุดของภาพหรือข้อความ โดยการใช้สีที่ต่างออกไป

11. ช่องว่าง เป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของหน้าหนังสือพิมพ์ ช่องว่างรอบพื้นที่พิมพ์ เนื้อหาไม่ใช่เป็นเพียงบริเวณว่างของกระดาษเท่านั้น แต่ยังอาจทำหน้าที่ให้สัญญาณหรือเป็นสัญลักษณ์ที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านไปสู่เนื้อหา ช่องว่างเปรียบได้กับภาพธรรมชาติภาพหนึ่งที่คุณผู้อ่านสามารถใช้พักสายตาได้ หรืออาจเป็นส่วนที่สามารถจะทำได้ทั้งการช่วยเสริมให้ตัวพิมพ์เนื้อหาเด่นชัดขึ้น และทำให้หน้าหนังสือพิมพ์อัดแน่นด้วยตัวพิมพ์

โดยทั่วไป ช่องว่างที่ใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท^{๑๔} คือ

11.1 การเว้นช่องว่างในบรรทัด (Spacing) มีช่องว่างจากการเว้นวรรค ช่องว่างระหว่างคำหรือข้อความในบรรทัด การเว้นวรรคนี้เพื่อแยกใจความของเรื่องออกเป็นตอน ๆ เพื่อง่ายต่อการอ่าน

11.2 การเว้นช่องว่างระหว่างบรรทัด (Leading) คือ ระยะห่างระหว่างบรรทัด ซึ่งจะต้องห่างเท่ากันหมดทุก ๆ บรรทัด เพื่อความเรียบร้อย สบายตาและอ่านง่าย

11.3 การเว้นที่ว่างย่อหน้า (Indentation) คือ ช่องว่างในการย่อหน้า แต่ละย่อหน้า ซึ่งควรจะกว้างเท่ากัน และควรอยู่ที่เดียวกันตลอดหน้า อาจอยู่กึ่งกลางริมซ้ายหรือริมขวาก็ได้

11.4 การเว้นที่ว่างรอบหน้าหนังสือพิมพ์ (Imposition) ในการจัดหน้า แต่ละหน้านั้นควรให้มีขนาดเท่ากันหมด เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

^{๑๔} "หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์," เอกสารประกอบการบรรยายวิชา สิ่งพิมพ์ เฉพาะวงการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).

12. เส้น ในการพิมพ์หนังสือพิมพ์ คำที่หมายถึงเส้นมีหลายคำ คือ line หรือ borders เส้นเป็นตัวแบ่งขอบเขตเนื้อที่ของเรื่องราวต่าง ๆ ในหน้าของหนังสือพิมพ์ได้ ในการจัดหน้าต้องใช้เส้นช่วย แต่ต้องระวังมาก เพราะเส้นแต่ละเส้นมีความหมายในตัวที่ต่างกักัน เช่น เส้นหนาทำให้ข้อความมีความสำคัญ การตีเส้นแนวตั้งยาว ๆ ทำให้หน้าดูกว้างกว่าปกติ แต่ถ้ามีการตีเส้นอย่างมีระบบแล้วจะทำให้หนังสือพิมพ์น่าดู

โดยทั่วไป ลักษณะการใช้เส้นแบ่งเป็น 2 ประเภท^{๕๕} คือ

12.1 เส้นธรรมดา (Rule Borders) เป็นเส้นตรงทั่วไป แต่มีขนาดแตกต่างกันและหลากหลาย ดังภาพที่ 6

Rule Borders

Decorative Borders

ภาพที่ 6 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

12.2 เส้นที่เป็นลวดลาย (Decorative Borders) เป็นเส้นที่มีการออกแบบพิเศษ มีลวดลายมากมาย ดังภาพที่ 6

ศิลปะการจัดหน้าหนึ่ง^{๕๖}

การจัดหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ต้องยึดแนวคิดที่ว่า หน้าหนึ่งเปรียบเสมือนตู้โชว์สินค้า โดยมีข้อควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

^{๕๕} Printing Layout and Design (New York : Delmar Publishers, Inc, 1968), p.45.

^{๕๖} Edmund C. Arnold, Designing the Total Newspaper, p.194-196.

1. การจัดหน้าควรสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของผู้จัดหน้า (หรือบรรณาธิการ) ที่มีต่อผู้อ่าน หน้าแรกควรจะเป็นหน้าที่อ่านง่ายมากกว่าหน้าอื่น ๆ และต้องน่าสนใจและเชิญชวนให้อ่านด้วย
2. หน้าหนึ่งควรสะท้อนให้เห็นลักษณะของการจัดหน้าแบบทันสมัยมากกว่าหน้าอื่น ๆ เพราะว่า การจัดหน้ารูปแบบเก่า ๆ อาจจะทำให้หน้าหนึ่งดูไม่น่าสนใจนัก
3. หน้าแรกควรลำดับตามความสำคัญของข่าว การจัดลำดับนี้ไม่ได้หมายความว่า เรื่องที่สำคัญที่สุดต้องวางไว้ส่วนบน และเรื่องซึ่งมีความสำคัญน้อยที่สุดอยู่ส่วนล่างเสมอ อาจจัดลำดับโดยวิธีอื่นก็ได้
4. หน้าหนึ่งต้องมีความเด่น แสดงบุคลิกภาพของตนเอง บุคลิกของหนังสือพิมพ์ควร เป็นสิ่งที่ผู้อ่านชอบและยอมรับ เพราะข่าวหน้าหนึ่งนี้มีความสำคัญที่สุด
5. รูปแบบการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์มีความหลากหลายมากกว่าที่จะใช้แบบเดียวกันอยู่ทุกวัน เพราะข่าวสารของหนังสือพิมพ์นั้นต้องเปลี่ยนแปลงทุกวัน การจัดหน้าจึงควรสอดคล้องกับข่าวที่เปลี่ยนไป

โครงสร้างของหน้าหนึ่ง^{๑๗} หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มีองค์ประกอบจำนวนมากและมีความหลากหลายกว่าหน้าอื่น ๆ ลักษณะของหน้าหนึ่งจึงไม่ค่อยมีเอกภาพนัก การจัดหน้าหนึ่งที่ดีจึงต้องใช้หลักการเชิงศิลปะเพื่อช่วยให้ข่าวต่าง ๆ มีความเด่นตามสมควร

การจัดหน้าแบบใหม่นั้นควรเลือกองค์ประกอบที่เด่นที่สุดของหน้า คือ ข่าวซึ่งสำคัญที่สุดแล้วใช้องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น พาดหัวข่าวใหญ่ หรือภาพประกอบข่าว ถ้าเป็นภาพที่มีขนาดใหญ่ควรใช้เพียงภาพเดียว ล้อมกรอบหรือพื้นที่ข่าวก็ช่วยทำให้ข่าวเด่นขึ้นมาได้เช่นกัน เมื่อให้องค์ประกอบมีลักษณะเด่นที่สุดในหน้าแล้ว ส่วนอื่น ๆ ก็ต้องให้เด่นรองลงมาตามลำดับ

ตำแหน่งสำคัญในหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์สมัยเก่ามักถือว่า ตำแหน่งที่มีความสำคัญที่สุดอยู่ตรงขวามือตอนบนของหน้าหนึ่ง เรื่องที่มีความสำคัญรองก็อยู่ต่ำกว่ารอยพับครึ่ง แต่องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์แบบใหม่มีลำดับตามการหมุนเวียน เรื่องที่สำคัญที่สุดอยู่ตรงส่วนไหนของ

^{๑๗} ชวรัตน์ เชิดชัย, "หลักการจัดหน้าหนังสือพิมพ์," การผลิตหนังสือพิมพ์หน่วยที่ 4, หน้า 211-215.

หน้าก็ได้ โดยถือหลักเพียงต้องการให้ผู้อ่านสามารถเห็นได้ง่าย ไม่ควรกำหนดตำแหน่งของการจัดหน้าลงไปแน่นอนจนกลายเป็นแบบใดแบบหนึ่งเหมือนกันทุกวัน นอกจากนี้ตำแหน่งพาดหัวข่าวใหญ่หรือข่าวเด่นที่สุดควรจัดอยู่ในบริเวณเนื้อที่กว้าง และสะดวกตาผู้อ่านด้วย

การจัดหน้าแบบเก่าและแบบใหม่

ระบบการพิมพ์ของไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ลักษณะการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ในไทยมีความหลากหลายได้ เพื่อให้เห็นแนวโน้มการจัดหน้าหนังสือพิมพ์ในอนาคต จึงได้นำการเปรียบเทียบการจัดหน้าหนังสือพิมพ์แบบเก่าและใหม่ในสหรัฐอเมริกามาแสดงให้เห็นด้วย

การจัดหน้าแบบเก่า

1. ชื่อหนังสือพิมพ์อยู่ส่วนบนสุด
2. ข่าวเด่นมักจะอยู่ส่วนบนของหน้า
3. พาดหัวข่าวใหญ่อยู่บนสุด
4. มักใช้ภาพเล็กและอยู่ส่วนบน
5. จำนวนข่าวมีมากกว่า 10 เรื่อง บางฉบับอาจจะมีถึง 20 เรื่อง
6. ส่วนล่างของหน้ามักดูไม่น่าสนใจ
7. หน้าแต่ละหน้าดูค่า จำนวนคอลัมน์มีมากทำให้ดูเช่นกัน

การจัดหน้าแบบใหม่^{๑๖}

1. ชื่อหนังสือพิมพ์จะย้ายตำแหน่งเสมอ
2. ข่าวเด่นอยู่ในตำแหน่งใดในหน้าก็ได้ แม้ว่าส่วนใหญ่ยังนิยมตำแหน่งบนอยู่
3. พาดหัวข่าวใหญ่อยู่ตำแหน่งใดในหน้าก็ได้
4. ขนาดภาพจะใหญ่ขึ้นและอยู่ตำแหน่งใดก็ได้
5. ข่าวจะมีความยาวสั้น หน้า 1 จะมีข่าวประมาณ 5-6 เรื่อง
6. ส่วนล่างและส่วนบนของหน้าที่น่าสนใจเท่ากัน
7. แต่ละหน้าดูโล่งและบาง เพราะนิยม 6 คอลัมน์มากกว่า

^{๑๖} Floyd K. Baskett, Jack Sissors and Brian S. Brooks, The Art of Editing, หน้า 339.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่องรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในไทยมีไม่มากนัก โดยเฉพาะในเรื่องรูปลักษณ์แทบจะไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อนเลย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์นั้นมีอยู่มาก แต่เป็นเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนา เช่น การวิเคราะห์เรื่องโรคเอดส์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย แต่การวิเคราะห์รูปลักษณ์ และการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มีอยู่น้อยมาก จึงได้นำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ของสหรัฐอเมริกามาร่วมไว้ด้วย โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์
2. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของหนังสือพิมพ์

1. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์

เกษม ศิริสัมพันธ์^{๑๐} ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพมหานครและภาษาอังกฤษจำนวน 14 ชื่อฉบับ คือ พิมพ์ไทย สารเสรี ไทยรัฐ เสี่ยงอ่างทอง เกียรติศักดิ์ หลักเมือง แนวหน้า สยามนิกร ไทราวัน ประชาธิปไตย ชาวไทย สยามรัฐ Bangkok World และ Bangkok Post โดยวิเคราะห์เฉพาะหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ช่วงเวลา 1 เดือน ตั้งแต่ 16 ตุลาคม ถึง 15 พฤศจิกายน 2506 ผลการวิจัยดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ภาษาไทยทั้ง 12 ชื่อฉบับ มีระดับการเสนอข่าวต่างประเทศ และภายในประเทศเท่าเทียมกัน คือ ทุกฉบับเสนอปริมาณข่าวภายในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ
2. หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษทั้ง 2 ฉบับ เสนอข่าวต่างประเทศในปริมาณใกล้เคียงเท่าเทียมกับข่าวภายในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษมีบทบาทพิเศษเพื่อเสนอบริการข่าวสารต่อผู้อ่านในวงจำกัด ซึ่งความสนใจในข่าวต่างประเทศมากกว่าผู้อ่านธรรมดา

^{๑๐} เกษม ศิริสัมพันธ์, การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพมหานครจำนวน 14 ฉบับ (กรุงเทพมหานคร : แผนกวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507), หน้า 44-45.

3. หนังสือพิมพ์ทั้ง 14 ฉบับ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) เสนอข่าวต่างประเทศชนิดข่าวเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มากกว่าข่าวที่เกี่ยวกับภูมิภาคส่วนอื่น
4. หนังสือพิมพ์ภาษาไทยเข้าและบ้ายมีการแบ่งสรรแรงงาน (division of labor) กันอย่างชัดเจน หนังสือพิมพ์เข้าเน้นหนักในการเสนอข่าวอ่อน (soft news) ในหน้าแรก ซึ่งเป็นข่าวท้องถิ่นของจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ส่วนหนังสือพิมพ์บ้ายมุ่งเสนอข่าวแข็ง (hard news) ซึ่งมักเป็นข่าวชาติส่วนใหญ่
5. การเสนอข่าวจากส่วนภูมิภาคในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ ยังมีปริมาณจำกัด
6. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในกรุงเทพฯ ควรเป็นหนังสือพิมพ์ประจำชาติ (national newspaper) ซึ่งเสนอข่าวสารทั่วทุกท้องถิ่นในประเทศ แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์เหล่านี้เป็นเพียงหนังสือพิมพ์ในนครใหญ่ (metropolitan newspaper) เท่านั้น
7. เพื่อสนับสนุนให้หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ ได้เสนอข่าวสารได้ทั่วทุกท้องถิ่น รัฐบาลควรช่วยเหลือกิจการหนังสือพิมพ์ในการก่อตั้งระบบการสื่อสารภายในประเทศโดยมีอุปกรณ์ทันสมัยหรือให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ของรัฐบาลในการสื่อสารบางประเภท ซึ่งไม่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ
8. อุปสรรคในการขยายรัศมีของการเสนอบริการข่าวสารของหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพฯ ให้ครอบคลุมไปถึงท้องถิ่นทุกภาคของประเทศไทยในปัจจุบัน คือ การขนส่งและการจัดจำหน่าย รัฐบาลอาจให้ความช่วยเหลือทางอ้อม คือ จัดความสะดวกให้แก่วงการหนังสือพิมพ์ในการบริการขนส่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรัฐวิสาหกิจอยู่แล้ว แต่การแก้ปัญหาความขัดข้องในการจำหน่ายนั้นเป็นเรื่องซึ่งวงการหนังสือพิมพ์จะต้องหาทางแก้ไขเอง การให้รัฐบาลเข้ามามีส่วนในการจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์อาจมีผลดีในระยะสั้น เพราะมีประสิทธิภาพได้เร็ว แต่ในระยะยาวเป็นผลเสียแก่วงการหนังสือพิมพ์
9. ปริมาณการเสนอข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์รายวันเข้าภาษาไทยมีจำนวนสูง ข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวซึ่งหนังสือพิมพ์มีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะเสนอแก่ประชาชน การเสนอข่าวอาชญากรรมนั้นย่อมเป็นผลดีแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมของสังคม แต่ข่าวอาชญากรรมอาจเป็นเพียงเรื่องเร้าอารมณ์ของผู้อ่านแต่เพียงวูบเดียว ผลตอบแทนที่ผู้อ่านได้รับไม่มีสาระเนื้อหาอันใดก็ได้
10. สื่อสารมวลชนมีหน้าที่ไม่แต่เพียงสนองความต้องการของประชาชน แต่ยังคงยกระดับความต้องการของประชาชนอีกด้วย

จาระไน แกลโกศล⁷⁰ ทำการวิเคราะห์เนื้อหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวัน ไทย โดยแบ่งเนื้อหาเชิงการศึกษาออกเป็น 4 หมวด คือ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี ภาษาศาสตร์ และหมวดวิชาการศึกษา ได้ผลสรุปว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเน้นหนักในด้านบทความ สังคมศาสตร์ บทความ การศึกษาและคอลัมน์ตอบปัญหาภาษาศาสตร์และวรรณคดี สยามนิกร เน้นบทความ ด้านการศึกษา สยามรัฐเน้นบทความสังคมศาสตร์

ไมตรี เจริญศิลป์⁷¹ ศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกระบบของ เขาชวน พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับให้คุณค่าแตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความรู้ ด้านการแพทย์และอนามัยแก่เขาชวนมากกว่าด้านอื่น ๆ หนังสือพิมพ์สยามรัฐให้ความรู้ด้าน การเมือง หนังสือพิมพ์สยามมิตรและประชาธิปไตยให้ความรู้ทางเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ เติลนิวส์ให้ความรู้ด้านเพศศึกษา

บุญรบ ศักดิ์มณี⁷² ทำการวิเคราะห์ข่าวสารทางด้านสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย 12 ฉบับที่ตีพิมพ์ในกรุงเทพมหานครช่วงพฤษภาคมถึงตุลาคม 2522 พบว่า หนังสือพิมพ์ ข่าวพาณิชย์เสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปริมาณมากที่สุด และหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทยเสนอใน ปริมาณน้อยที่สุด สำหรับความถี่ในการเสนอข่าวสารทางด้านสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ มีความถี่ในการเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ที่มีความถี่ใน การนำเสนอเนื้อหาที่น้อยที่สุดคือ ตะวันสยาม

⁷⁰ จาระไน แกลโกศล, "การวิเคราะห์เนื้อหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวัน ของไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), หน้า 75-76.

⁷¹ ไมตรี เจริญศิลป์, "บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกระบบของ เขาชวน," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), บทคัดย่อ.

⁷² บุญรบ ศักดิ์มณี, "การวิเคราะห์ข่าวสารทางด้านสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), บทคัดย่อ.

สุภัทญา ตีระวนิช⁷³ ทำการศึกษาเรื่องสิ่งพิมพ์กับปัญหาแรงงาน พบว่า วิถีวิจัยสาร (Content Analysis) นำมาใช้ได้ผลดีในการวิจัยหนังสือพิมพ์รายวันและนิตยสาร หนังสือพิมพ์รายวันและนิตยสารทั้งประเภทคุณภาพและประชาชนิคมได้ให้ความสนใจในเรื่องพลังงานอย่างจริงจังในช่วงเวลา 1 ปีที่กำหนดให้เป็นช่วงวิกฤติของปัญหาพลังงาน (มีนาคม 2523-เมษายน 2524) การเสนอข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันก็เป็นไปอย่างเป็นกลาง

อัญชลี จารุสมบัติ⁷⁴ ศึกษาเรื่องบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการพัฒนาแนวคิดใหม่ : เฉพาะกรณีการเสนอท่าทั้งให้ถูกต้องตามกฎหมาย ได้ผลว่าหนังสือพิมพ์สยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่าทั้งมากกว่าไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพ การนำเสนอข่าวและบทความไม่แตกต่างกัน คือ มุ่งข้อเท็จจริงของเหตุการณ์สภาพแวดล้อมและเป็นตัวนำความคิดเห็น ไทยรัฐมีแนวโน้มเสนอข่าวอย่างเป็นกลาง แต่สยามรัฐมีแนวโน้มสนับสนุนการท่าทั้ง

บุญเลิศ ศุภคิลก⁷⁵ ศึกษาสิทธิการสื่อสารในประเทศไทย และได้วิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ไทย 6 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง แนวหน้า ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์คุณภาพ คือ สยามรัฐและมติชน เน้นการเสนอข่าวและสาระความรู้ค่อนข้างสูง มีการเสนอข่าวทั้งในและต่างประเทศโดยเฉลี่ยประมาณ 36% ของเนื้อทั้งหมด มีเนื้อหาโฆษณาโดยเฉลี่ย 26% หนังสือพิมพ์ปริมาณ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มุ่งเน้นเสนอข่าวและบทความเพื่อความบันเทิงมากกว่า โดยเสนอคอลัมน์ข่าวซุบซิบสังคมและนวนิยายเฉลี่ยประมาณ 35% ของเนื้อทั้งหมด ปรากฏหลักฐานชี้ให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยมีความคิดริเริ่มในการเสนอข่าวและบทความเพื่อสนองความต้องการและสิทธิการรับรู้ของประชาชนมากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷³ สุภัทญา ตีระวนิช, สิ่งพิมพ์กับปัญหาพลังงาน (กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า ๗.

⁷⁴ อัญชลี จารุสมบัติ, "บทบาทหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการพัฒนาแนวคิดใหม่ : ศึกษาเฉพาะกรณีการท่าทั้งให้ถูกต้องตามกฎหมาย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า ๖.

⁷⁵ บุญเลิศ ศุภคิลก, สิทธิการสื่อสารในประเทศไทย, หน้า 82-91.

จำนง วิบูลย์ศรี และ ดวงทิพย์ วรพันธุ์⁷⁶ วิจัยเรื่องหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพทั้งปริมาณและวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ 2411-2525 ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเนื้อหาและรูปลักษณ์ มีดังนี้

1. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีลักษณะและเนื้อหาแบบเดียวกับหนังสือพิมพ์ตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นขนาดหน้ากระดาษ การจัดหน้าการพาดหัวและลีลาการเขียนข่าว ทั้งนี้ก็เพราะกิจการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในไทยริเริ่มโดยชาวตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวอเมริกันและอังกฤษ
2. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีเนื้อหาที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเป็นวัฏจักร คือ เปลี่ยนจากเน้นโฆษณามาเน้นคุณภาพ และมาเน้นโฆษณา
3. ด้านการเสนอข่าว หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทยเสนอข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าวอื่น ๆ เพราะผู้อ่านส่วนใหญ่อยู่ในวงจำกัด คือ ชาวต่างประเทศและคนไทยที่มีการศึกษา

ชงชัย มหาไทรภพ⁷⁷ ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ คือ สยามรัฐ มติชน ไทยรัฐ และ เติลนิวส์ ในช่วงระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน 2532 โดยวิเคราะห์จำนวนและขนาดของเนื้อหาที่พิมพ์ข่าวในหน้าแรก และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบรรณาธิการ หรือผู้คัดเลือกข่าวคนสุดท้ายของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า การเสนอข่าวประเภทต่าง ๆ ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ที่ศึกษามีขนาดเนื้อหาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสำคัญ ๆ บางประเภท คือ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวอาชญากรรม สกเว้นของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งมีปริมาณเนื้อหาที่ลงพิมพ์ข่าวมากกว่าฉบับอื่นเล็กน้อย เนื่องจากไม่มีเนื้อหาโฆษณาแม้แต่ตารางนิ้วเดียวในหน้าแรก และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนชิ้นข่าวแต่ละประเภทที่สำคัญ ก็มีความแตกต่างกันน้อยในหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีจำนวนข่าวมากกว่าของหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นที่ศึกษาทั้งหมดถึงหนึ่งเท่าตัว

⁷⁶ จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์, หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทย, หน้า 164-165.

⁷⁷ ชงชัย มหาไทรภพ, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ฉบับ," หน้า 134-135.

สิริวิมล ชาญเวชช์⁷⁸ ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทเชิงคุณภาพ (มติชน สยามรัฐ) และประเภทปริมาณ (เดลินิวส์และไทยรัฐ) ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์คุณภาพที่เนื้อหาในการนำเสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์เน้นปริมาณ หนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข่าวมากที่สุด คือ ร้อยละ 64.4 และบทความ รูปแบบการนำเสนอในคอลัมน์ซับซ้อนพบในหนังสือพิมพ์ปริมาณมากกว่า แต่หนังสือพิมพ์คุณภาพจะนำเสนอในรูปแบบอื่น ๆ ค้ำช คือ การ์ตูน บทบรรณาธิการ สำหรับคอลัมน์ตอบปัญหาทางการแพทย์มีในมติชนเพียงชื่อเดียว ทิศทางการพาดข่าวสารของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับเป็นกลางมากที่สุด คือ ร้อยละ 53.0

พรพรรณ ไม้สุพร⁷⁹ ศึกษาการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 ชื่อฉบับ คือ สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง แนวหน้า ไทยรัฐ และเดลินิวส์ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2531 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2532 ได้ผลการวิจัยว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับมีปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้บริโภคน้อยมากทั้งปริมาณความถี่และเนื้อที่ คือ ไม่ถึง 1 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันในแต่ละวัน หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพเสนอเป็นรายชิ้นมากกว่า แต่หนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งปริมาณมีจำนวนใกล้เคียงกับหนังสือพิมพ์เน้นปริมาณ ตำแหน่งหน้าที่นำเสนอมีในหน้าในมากที่สุด การนำเสนอในหน้าแรกมีเพียง 8.7 % ส่วนคอลัมน์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมีเพียงคอลัมน์เดียว คือ มติชน เท่านั้น ไม่มีการจัดหน้าสำหรับเนื้อหาชิ้นนี้เฉพาะ

โดยสรุปแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันเป็นการศึกษาเนื้อหาในแง่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ส่วนการวิเคราะห์ลักษณะการเสนอเนื้อหายังมีไม่มากเท่าที่ควร

⁷⁸สิริวิมล ชาญเวชช์, "การวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

⁷⁹พรพรรณ ไม้สุพร, "การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์^{๘๐} ศึกษาเนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบว่า หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ (ไทยรัฐ เดลินิวส์) ให้ความสำคัญกับประเภทข่าวอาชญากรรมหรือโรงพัก รวมทั้งเน้นคุณค่าของความเป็นข่าวทางเพศสูงกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น และมุ่งเสนอข่าวเขามากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น ๆ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวเขาเป็นปริมาณสูงสุด คือ เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพที่มุ่งเสนอข่าวหนักมากที่สุด คือ สยามรัฐ ส่วนแนวโน้มในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภท พบว่า ยังมุ่งที่จะเสนอข่าวที่มีลักษณะเนื้อหาในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก โดยหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณเสนอข่าวที่เป็นเรื่องราวในเชิงลบมากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทอื่น

2. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกของหนังสือพิมพ์

ธนาวิ ศันสินทรากุล^{๘๑} นักศึกษาคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาเรื่อง การเสนอข่าวหน้าหนึ่งของสยามรัฐหลังปรับปรุงใหม่ พบว่า การจัดหน้าหนึ่งของสยามรัฐมีลักษณะการจัดหน้าแบบ conservative ลักษณะการยึดหยุ่นของหน้ามีน้อย หลังการปรับปรุงแล้วมีลักษณะดังนี้

1. แบ่งคอลัมน์ออกเป็น 10 คอลัมน์
2. ใช้เส้นสีเขี้ยวและสกรีนพื้นสีเขี้ยวตัวอักษรสีขาวเพื่อให้เกิดสีสรรบนหน้าหนังสือพิมพ์
3. เริ่มขีดเส้นล้อมกรอบข่าวบางข่าวแทนที่จะปล่อยว่าง
4. เริ่มพาดหัวข่าวโดยใช้ตัวอักษรขาวบนพื้นดำ
5. เปลี่ยนแปลงตัวอักษรสำหรับพาดหัวข่าว และตัวอักษรที่เป็นเนื้อหาข่าว

^{๘๐} ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์, "เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคหนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533)

^{๘๑} ธนาวิ ศันสินทรากุล, "การเสนอข่าวหน้าหนึ่งของสยามรัฐหลังการปรับปรุงใหม่," (สารนิพนธ์ปริญญาตรีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), หน้า 67-74.

ลักษณะที่เปลี่ยนไปของสสามรัฐ คือ พยายามใช้เส้นบาง แต่ดั้งเดิมมีน้ำหนัก แสดงการใช้เหตุผลลุ่มลึกทางความคิด มีอารมณ์ขัน และเป็นตัวของตัวเอง

การพาดหัวข่าวของสสามรัฐหลังการปรับปรุงใช้ภาษาและลีลาเรียกร้องความสนใจมากขึ้น พาดหัวข่าวปัจจุบันเป็น 8 คอลัมน์ และใช้รูปแบบพาดหัวแบบ kicker ทุกวัน

Click และ Stempel วิจัยเรื่องการยอมรับของผู้อ่านที่มีต่อการจัดหน้าหนึ่งแบบเก่าและแบบใหม่ โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้อ่านทั้งชายหญิงทุกระดับอายุตามเมือง 4 แห่งที่มีลักษณะแตกต่างกัน คือ Louisville, Colorado, Michigan และ Mississippi ใช้หน้าหนึ่งแบบเก่าและแบบใหม่อย่างละ 3 ชุด หน้าหนึ่งแบบเก่าจะใช้การจัดหน้าแบบแนวตั้ง หน้าหนึ่งแบบใหม่ใช้การจัดหน้าแบบรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าและแบบแนวนอน มี 6 คอลัมน์ ได้ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่นิยมการจัดหน้าแบบใหม่ รวมทั้งผู้ที่มียุมากกว่า 40 ปี ผู้อ่านคิดว่า รูปแบบการจัดหน้าแบบใหม่ไม่มีผลต่อการเสนอข่าวเข้าอารมณ์⁸²

ในปี 1979 Click และ Stempel ได้วิจัยอีกครั้งโดยสำรวจระดับชาติเรื่อง การยอมรับรูปแบบการจัดหน้าแบบใหม่ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กยอมรับรูปแบบการจัดหน้าแบบใหม่กันมาก โดยใช้กับหน้าหนึ่งมากกว่าหน้าใน หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ใช้รูปแบบ 6 คอลัมน์กับหน้าในถึง 80 % หนังสือพิมพ์ขนาดเล็กใช้เพียง 40 % การใช้ภาพสี่สียังไม่นิยมกันนัก ส่วนใหญ่ใช้กับหน้าหนึ่งมากกว่าหน้าใน⁸³

Gerald C. Stone, John Q. Schweitzer, David H. Weaver⁸⁴ ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง การยอมรับรูปแบบการจัดหน้าแบบใหม่ โดยเลือกจากหนังสือพิมพ์

⁸² Daryl R. Moen, Layout and Design, p. 13-14.

⁸³ Gerald Stone, Examining Newspapers (U.S.A. : Sage Publications, 1987), p.69.

⁸⁴ Gerald C. Stone, John C. Schweitzer, David H. Weaver, "Adoption of Modern Newspaper Design," Journalism Quarterly (Winter 1978), p.761-766.

ทั่วประเทศ 95 ชื่อฉบับ ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 ฉบับเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับเช้าและบ่ายอย่างละเท่ากัน และหมุนเวียนทุกวัน ผลการวิจัย พบว่า

1. หนังสือพิมพ์ที่แยกเป็นส่วน (sections) น้อยกว่า 5 ส่วน มีแนวโน้มใช้การจัดหน้าแบบเก่า แต่ถ้ามีมากกว่า 5 ส่วนใช้การจัดหน้าทั้งแบบเก่าและใหม่ หนังสือพิมพ์ขนาดเล็กนิยมใช้รูปแบบการจัดหน้าแบบเก่ามากกว่า
2. หนังสือพิมพ์ที่เน้นขายตามแผง (streetsale) หรือตามท้องถนนมีแนวโน้มที่ใช้การจัดหน้าแบบใหม่มาก
3. หนังสือพิมพ์ที่เน้นการจัดจำหน่ายในอาณาเขตใหญ่กว่าวิธีการจัดหน้าแบบใหม่ไปใช้มาก

Bain⁸⁵ ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง การจัดหน้าหนังสือพิมพ์กับการอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้รับสาร โดยทดลองกับนักศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยอินเดียน่า และใช้หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยในวันที่ 13 พฤศจิกายน 1978 ที่มีการจัดหน้า 2 รูปแบบ ผลวิจัยสรุปได้ว่า

1. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์นิยมอ่านข่าวที่จบในหน้าเดียวกันมากกว่าข่าวที่มีการเสนอต่อในหน้าอื่น เพราะจำนวนผู้อ่านที่หยุดอ่านข่าวต่อหน้าในมีค่อนข้างมาก
2. ข่าวหน้าเดียวจบมีคนนิยมนำมาก
3. จำนวนของผู้อ่านที่อ่านข่าวทั้งหมดมีใกล้เคียงกับผู้อ่านที่อ่านเฉพาะวรรคหน้า
4. ผู้อ่านชอบพาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอักษรแบบหนาและบางหรือที่มีขนาดตัวอักษรหลากหลาย มากกว่าตัวอักษรที่ใช้ตัวเอียงและตัวตรง
5. ภาพขนาดใหญ่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่าภาพขนาดเล็ก
6. ผู้อ่านชอบอ่านข่าวที่มีการจัดหน้ารูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ามากกว่า

⁸⁵ Chic Bain, "Newspaper design and Newspaper Readership,"
quoted by Daryl Moen in Newspaper Layout and Design, :15-16.

Sandra H. Utt และ Steve Pasternack^{๘๖} ศึกษา "หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา โดยสอบถามความคิดเห็นของบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการบริหาร และบรรณาธิการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศ โดยแบ่งกลุ่มตามขอจดจำหน้า ผลการวิจัยพบว่า หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์อเมริกันในปัจจุบันเน้นการใช้กราฟิกมากขึ้น และหันมาจัดหน้าแบบทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ามากขึ้นด้วย ส่วนใหญ่นิยมการแบ่งหน้าออกเป็น 6 คอลัมน์ และใช้ภาพมากด้วย หนังสือพิมพ์ถึง 94.9 % เห็นว่า หน้าของหนังสือพิมพ์ที่ดูดีมีส่วนส่งเสริมในการแข่งขันด้านตลาด หนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบการจัดหน้ารูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ามากกว่าหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหนังสือพิมพ์นิยมใช้การจัดหน้าแบบใหม่ แต่ยังคงนำการจัดหน้าแบบเก่าปะปนบ้าง เช่น ตำแหน่งหัวหนังสือที่ไว้บนสุด ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์

Robert H. Bohle และ Mario R. Garcia^{๘๗} วิจัยเรื่อง การตอบรับของผู้อ่านที่มีต่อภาพสีฟ้าโทนและภาพสีพื้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยสร้างหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง 15 ฉบับที่มีลักษณะแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

1. การเคลื่อนไหวสายตาของผู้อ่านมักตกอยู่ที่รูปขนาดใหญ่ในแต่ละหน้าก่อน (ไม่ว่าจะเป็นภาพสีหรือภาพขาวดำ) รูปสีมีบทบาทต่อการเคลื่อนไหวของสายตามากเป็นพิเศษ
2. ภาพสีสามารถดึงสายตาของผู้อ่านได้ดีกว่าภาพขาวดำ ภาพที่ใช้สกรีนเทาไม่เป็นที่สนใจของผู้อ่านได้ดีเท่าภาพที่ใช้สกรีนสี
3. สีไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้อ่านในเรื่องจรรยาบรรณหรือความสำคัญของหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านไม่ได้ตัดสินความน่าเชื่อถือหรือความสำคัญของหนังสือพิมพ์จากรูปลักษณะของหนังสือพิมพ์เพียงอย่างเดียว
4. สีทำให้หนังสือพิมพ์ดูน่าสนใจ น่าตื่นเต้น สมควรมีการใช้รูปสี

^{๘๖} Sandra H. Utt and Steve Pasternack, "Front Pages of US. Daily Newspapers," Journalism Quarterly 61 (Winter 1984) : 879-884.

^{๘๗} Robert H. Bohle and Mario R. Garcia, "Reader Response to Color Halftones and Spot Color in Newspaper Design," Journalism Quarterly (Winter 1987): 731-739.

Sandra H. Utt และ Steve Pasternack^{๘๘} ศึกษาเรื่อง ลักษณะหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์อเมริกาในปี 1987 โดยการสอบถามความคิดเห็นจากหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศ ได้ผลการวิจัยว่า

รูปแบบ หนังสือพิมพ์ใช้รูปแบบการจัดหน้าทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าถึง 78% แบบแนวนอน 11% และแบบแนวตั้ง 10%

คอลัมน์ หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่แบ่งหน้าออกเป็น 6 คอลัมน์ จำนวนข่าว 6-9 ข่าว
 คอลัมน์

หัวหนังสือ ส่วนใหญ่หัวหนังสือเปลี่ยนตำแหน่งอยู่เสมอ

ภาพ หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ลงรูปในหน้าหนึ่งประมาณ 2 รูป และมีแนวโน้มว่าจะมี
 มากขึ้น การใช้ภาพสีทุกวันมีมากขึ้นด้วย

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งยุคของการจัดหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในสหรัฐอเมริกา
 ดังนี้ คือ

1. ยุคเริ่ม ระหว่างปี 1960-1980 เริ่มจากขยายความกว้างของคอลัมน์ ย้ายตำแหน่งของหัวหนังสือ ใช้ภาพสีขนาดใหญ่ขึ้น

2. ยุคแห่งความคล้าคลึง ระหว่างปี 1981-1986 หนังสือพิมพ์เปลี่ยนแปลงการจัดหน้าทุกฉบับ เริ่มจาก U.S.A. TODAY ก่อน ทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ หันมาสนใจในเรื่องการจัดหน้าอย่างจริงจัง

3. ยุคแห่งการซัดเกล้า ตั้งแต่ 1986-ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงยังคงมีอยู่ มีการใช้สีอย่างจริงจัง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าวิวัฒนาการการพิมพ์ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้มากขึ้น แต่ยังมีหนังสือพิมพ์บางฉบับที่ยังคงนิยมใช้การจัดหน้าแบบเก่าอยู่บ้าง

^{๘๘} Sandra H. Utt and Steve Pasternack, "How They Look : An Updated Study of America Newspaper Front Pages," Journalism Quarterly (1987) : 621-627.